

PM för läsåret

2009-2010

FINLANDS SVENSKA LÄRARFÖRBUND FSL

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

I ALLMÄNNA ANVISNINGAR

1. Läsårets arbetstider 2009-2010	3
2. Lärararbetsdagar	3
3. Samplanering	4
4. Tjänstledighetens inverkan på lönen	5
5. Klassföreståndare och grupphandledare	5
6. Skolarbete utanför skolan	6
7. Stödundervisning	6
8. Undervisning i sammansatt klass	6
9. Behörighetsvillkor för personal inom undervisningsväsendet	7

II ÅRSPLANEN

1. Planering av arbetet i grundskolan läsårsvis	12
2. Planering av arbetet i gymnasiet läsårsvis	14

III KOMMUNALT TJÄNSTE- OCH ARBETSKOLLEKTIVAVTAL FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL (UKTA)

1. Arbetsvärdering	15
1.1. Undervisningssektorns avlöningssystem ändras	15
1.2. Värderingsfaktorerna inom undervisningssektorn	17
2. Lön	20
2.1. Uppgiftsrelaterad lön (grundlön)	20
2.1.1. Grundläggande utbildningen	20
2.1.2. Gymnasiet	25
2.1.3. Vuxengymnasiet	26
2.2. Årsbunden del av det individuella tillägget	27
2.3. Individuella tillägg, fjärrortstillägg och u-områdestillägg för allmänbildande skolor	29
2.4. Tilläggsuppgifter i enskilda skolor och läroanstalter och ersättning för konst- och färdighetsämnen	30
2.5. Övergångstillägg/individuellt tillägg	33
2.6. Övertimarvode	34
3. Arbetstid/Undervisningsskyldighet	36
3.1. Grundläggande utbildningen	36
3.2. Gymnasiet	41
3.3. Vuxengymnasiet	43

IV TJÄNSTEVILLKOREN I ÖVRIGA LÄROANSTALTER

1. Medborgarinstitut (kommunala)	45
2. Folkhögskolor (kommunala)	47
3. Privata folkhögskolor	52

V VETENSKAPLIGA HÖGSKOLOR, STATENS ÖVNINGSSKOLOR	54
--	----

I. ALLMÄNNA ANVISNINGAR

1. LÄSÅRETS ARBETSTIDER 2009 – 2010

Om den grundläggande utbildningens arbetstid stadgas i 23 § i lagen om grundläggande utbildning och i 3 § och 7 § i förordningen om grundläggande utbildning. Detta innebär att den grundläggande utbildningens arbete inleds enligt anordnarens beslut efter den 1 augusti och avslutas den sista vardagen vecka 22 som är en lördag. Läsåret har 190 arbetsdagar enligt lagen, men om självständighetsdagen, trettondagen eller första maj infaller på en annan dag än lördag eller söndag minskar detta antalet skolarbetsdagar per år för eleverna. De bortfallande skolarbetsdagarna räknas ändå som avlönade dagar enligt lärarens arbetschema (GrUL 23 §, UKTA, DEL B, Kap. III § 14).

För gymnasiet skall antalet arbetsdagar (elev- och lärararbetsdagar), förläggningen av undervisningstimmar och annan arbetstid som regleras av arbetsgivaren samt längden på en undervisningstimme bestämmas enligt den lagstiftning som gällde 31.12.1998 och enligt den vedertagna praxis som framgår av arbetsplanen eller ett motsvarande dokument (UKTA, DEL A, Kap. III § 28).

Antalet skolarbetsdagar under ett läsår i gymnasiet bestäms på samma sätt som i den grundläggande utbildningen (UKTA, DEL B, Kap. III § 14).

Lovtider

Enligt den gamla lagstiftningen och praxis i skolorna bör den lärararbetstid som arbetsgivaren bestämmer om att förläggas så att lärarna fortsättningsvis har höst-, jul- och vinterlov samt en under sommaren infallande lika lång period som förut som är fri från undervisning och övrigt lärararbete.

Läsåret 2009 - 2010 har 189 arbetsdagar. Eftersom trettondagen infaller på annan dag än lördag eller söndag och därmed minskar antalet skolarbetsdagar med en. Självständighetsdagen infaller 2009 på en söndag och första maj 2010 infaller på en lördag, därför minskar dessa helgdagar inte läsårets arbetsdagar.

Självständighetsdagen (söndag)	6.12.2009
Påskan (fredag - måndag)	2.4 – 5.4.2010
Vårterminens avslutning (lördag)	5.6.2010

Vuxengymnasiernas arbetstid bestäms av huvudmannen genom avtal enligt de förhållanden som rådde 31.12.1998.

De ersättande skolorna och privata gymnasierna följer bestämmelserna för grundskolorna och de kommunala gymnasierna inrättar sin arbetstid enligt de förhållanden som rådde 31.12.1998.

De kommunala och privata gymnasiernas vuxenlinjer samt de privata vuxengymnasierna följer bestämmelserna för de kommunala vuxengymnasierna, enligt de förhållanden som rådde 31.12.1998.

2. LÄRARARBETSDAGAR

I det kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet för undervisningspersonal finns bestämmelser om ersättning till grundskol- och gymnasielärare för vissa tilläggsuppgifter som arbetsgivaren förordnar dem (UKTA, DEL B, Kap. III § 13).

En tjänsteinnehavare och timlärare i huvudsyssla som anställts tillsvidare eller för minst ett arbetsår är skyldig att utöver de egentliga skoldagarna och annan arbetskyldighet delta i studie- och planeringsarbete

tre dagar per läsår. Om arbetsgivaren anser detta vara ändamålsenligt, kan en av dessa dagar av särskilda skäl arrangeras som två separata, sammanlagt minst sex timmar långa avsnitt (UKTA, DEL B, Kap. III § 13 mom. 1).

Arbetsgivaren kan bestämma att en tjänsteinnehavare, utöver den i mom. 1 nämnda arbetstiden för studier och planering, även skall delta i sådan planering, utbildning och utveckling av arbetsplatsen som sker utöver de egentliga skoldagarna och övrig arbetskyldighet, dock högst två dagar (max. 12 timmar sammanlagt) per läsår (UKTA, DEL B, Kap. III § 13 mom. 2).

Arbetstiden under en sådan dag som avses i mom. 2 är 6 timmar, och utvecklingsdagen skall förläggas under läsåret, men kan även förläggas i direkt anslutning till slutet eller början av läsåret. Om arbetsgivaren har bestämt att det skall hållas två utvecklingsdagar under läsåret, får den ena arrangeras som två trettimmars arbetspass under sådana dagar som är arbetsdagar för eleverna, om arbetsgivaren anser det ändamålsenligt. För utvecklingsdagar (6 h) betalas lärarna dagslön. Betalningen sker i samband med löneutbetalningen månaden efter denna arbetsdag (UKTA, DEL B, Kap. III § 13 mom. 3).

De två nya FPA-dagarna och ersättning för merarbete utanför undervisningstimmarna förutsätter alltid en separat reservering av anslag. Anslagen för denna verksamhet bör reserveras utöver skolans egentliga löneanslag. Finansieringen skall inte förverkligas så att anslagen tas från timresursen så att t.ex. grupperna blir större, valfriheten begränsas eller mängden kontaktundervisning minskas.

Utförandet av och ersättningen för merarbetet enligt Kommunalt tjänste- och arbetskollektivavtal för undervisningspersonal, DEL B Kapitel III § 13 förutsätter alltid ett separat förordnande av arbetsgivaren. Om förordnande inte ges finns det ingen skyldighet att utföra arbetet och det ersätts inte heller.

Arbetsgivaren avgör om hela lärarkåren i kommunen skall delta i de lärardagar som avses i mom. 2 (t.ex. lärardag för uppdatering av läroplaner, lärardag om grunderna för utvärdering av skolarbetet, utvecklingsdag för arbetsplatsen) eller om en del av kommunens lärare skall delta, (t.ex. lärarna för årskurs 7-9), eller en del av lärarna i någon skola (utvecklingsgrupp för samarbete mellan skolor, eller dylikt).

Lärararbetsdagar som avses i mom. 1, lärarmöten under läsåret och den tid lärarna har för planering per vecka kan självfallet användas för motsvarande arbete, t.ex. för sådana uppgifter som nämns i utbildningslagstiftningen. Lärararbetsdagar bör i regel inte förläggas till lördagar (UKTA, DEL B, Kap. III § 13 tillämpningsdirektiv).

3. SAMPLANERING (UKTA DEL B, Bilaga 1, Grundskolan § 6)

Målet för samplaneringen är att utveckla hela skolenheten så, att lärarens helhetsansvar för skolarbetet accentueras.

Samplaneringen bör vara målinriktad. I sin bästa form är samplaneringen en skapande verksamhet fri från olika bindningar och kan verka utjämnande på eventuella inre konflikter i skolan, förbättra vi-andan, skapa en lugn och trivsamt arbetsmiljö och öka möjligheterna till produktivt arbete.

Samplaneringen är skolutveckling som sker utanför lärarnas undervisningstimmor.

Följande arbetsuppgifter utgör exempel på ovannämnda verksamhet:

- samarbete med elevernas vårdnadshavare
- planering av skolans fostringsarbete
- planering av evenemang som hör till skolans verksamhet, t. ex. fester, resor
- samarbete med lärarna vid andra skolor och daghem
- samarbete med skolpsykologen, hälsovårdspersonal eller andra myndigheter i frågor som gäller eleverna

- planering av undervisningen i form av samarbete mellan två eller flera lärare

Samplaneringen utgör en viktig del av verksamheten i skolorna. Betydelsen av samplanering ökar med skolans storlek. Rådplägningen kan gälla integrering, gemensamma prov, tidsplanering, gruppering och behandling av lärostoff, läromedelsfrågor samt undervisningsmetoder och olika arbetsätt.

Tyngdpunkten för samplaneringen är att utveckla skolan. Utvecklingens tyngdpunktsområde kan vara t.ex. intern utveckling, utveckling av samarbete mellan olika stadier eller utveckling av samarbete med vårdnadshavare. Läraren kan inom ramen för samplaneringen även ensam utföra utvecklings- och planeringsarbete i syfte att utveckla skolenheten. Förberedandet av de egna lektionerna och efterbehandlingen av dem hör givetvis inte till samplaneringen.

Platsen för planeringen och förberedelserna behöver inte vara liktydig med arbetsplatsen.

Samplaneringens möten behöver inte protokollföras och den tid som används antecknas inte i dagboken. Även om man har reserverat plats i läsordningen för gemensam samplaneringstid bör man undvika onödiga gemensamma möten.

Skolans föreståndare och rektor har ett likartat uppföljningsansvar för den gemensamma planeringen som för t.ex. vård av samlingar och skötsel av AV-apparatur.

Samplaneringen ger en möjlighet för lärarna att delta i utvecklingen och profileringen av skolan.

Avsikten med avtalsändringen 1.8.2005 (en tredje samplaneringstimme) är inte att man på skolorna skall börja "hitta på" vad lärarna kunde tänkas göra under den tredje samplaneringstimmen. Den extra timmen är ersättning för arbete som redan utförs.

Utökningen av samplaneringsskyldigheten från två till tre veckotimmar gäller ända till 31.7.2010 (UKTA, DEL B, Bilaga 1, Grundskolan § 6).

4. TJÄNSTLEDIGHETENS INVERKAN PÅ LÖNEN

I avtalet som godkändes 1.10.2007 finns en nyhet gällande tjänstledighetens inverkan på lönen.

Om en lärare har haft oavlönad tjänstledighet och inte ansökt om tjänstledighet för skol-/läroanstaltsferie (höst-, jul-, sport- eller påsklov), har läraren inte rätt till lön under ferierna (UKTA, DEL A, ALLMÄN DEL, Kap. V § 32 mom. 2).

Avsikten med bestämmelserna är att få lärarna att anhänga om sammanhängande tjänstledigheter och på det sättet trygga vikariernas lön under ferierna.

En del arbetsgivare har dock tolkat paragrafen så att även en dags oavlönad tjänstledighet inför ovan nämnda lov innebär att man går miste om lovtidens lön. I detta fall gäller det att förhandla med arbetsgivarna om hur paragrafen tillämpas inom kommunen och att få en klar skrivning i direktiven om oavlönad tjänstledighet.

5. KLASSFÖRESTÅNDARE OCH GRUPPHANDLEDARE

Ersättning för klassföreståndaruppgift på högstadiet och grupphandledaruppgift i gymnasiet betalas till lärare som förordnats till uppgiften. Beslutet om förordnande av klassföreståndare och grupphandledare sker i samband med uppgörandet av årsplanen.

En lärartjänsteinnehavare som åläggs att sköta klassföreståndaruppgifter för årskurs 7-9 betalas en ersättning som motsvarar en veckotimme, vilken bestäms enligt övertimarvodesgrunden i lärarens egen tjänst (UKTA, DEL B, Bilaga 1 Grundskolan § 14).

Lektor i gymnasiet som är grupphandledare får sitt arvode utbetalat ur gymnasiets resurstimmar. Uppgiften som grupphandledare samt arvodet för uppgiften skall fastslås i gymnasiets årsplan (UKTA, DEL B, Bilaga 2, Gymnasier § 7). Lektor i vuxengymnasium och gymnasiets vuxenlinje som fungerar som grupphandledare får räkna en veckotimme till undervisningsskyldigheten för uppgiften (UKTA, DEL B, Bilaga 3, Vuxengymnasier § 6 mom. 3).

På lågstadiet handhar klasslärare klassföreståndares uppgifter utan särskild ersättning.

6. SKOLARBETE UTANFÖR SKOLAN

Bland annat följande verksamhetsformer kan användas vid skolarbete utanför skolan: lektioner i enskilda läroämnen utanför skolan, studiebesök, exkursioner, lägerskolor och introduktion i arbetslivet.

Skolarbete utanför skolan räknas som skolans arbetstid. I läroplanen för den grundläggande utbildningen och gymnasiet skall dessutom ingå praktisk arbetslivsorientering som en del av elevhandledning/studiehandledning. Då man anordnar skolarbete utanför skolan kan man avvika från det dag- och veckoprogram som finns bestämt i årsplanen.

Bestämmelserna om säkerhet och ansvar följs vid skolarbete utanför skolan.

7. STÖDUNDERVISNING

I den grundläggande utbildningen skall utöver den ordinarie undervisningen anordnas stödundervisning för elever som tillfälligt inte lyckas följa studietakten eller annars behöver särskilt stöd. (GrUL 16 §)

Utöver innehavare av lärartjänst kan stödundervisning ges av skolans rektor och timlärare.

Stödundervisningstimme kan inräknas i undervisningsskyldigheten, räknas som övertimme eller betalas ut som timarvode enligt hållen timme. Stödundervisningstimmen kan räknas in i undervisningsskyldigheten eller betalas ut som övertimme om den hålls regelbundet under hela läsåret. I detta fall bör stödundervisningstimmen antecknas i årsplanen som veckotimme och inplaceras i lärarens arbetsordning.

Även rektor kan räkna in stödundervisning i sin undervisningsskyldighet.

Arvodesgrunden för stödundervisning

Om timmen ingår i undervisningsskyldigheten är ersättningen en del av den ordinarie lönen.

Arvodet för stödundervisning bestäms enligt övertimarvodesgrunden i lärarens egen tjänst både om det är frågan om veckoövertimme som betalas under hela året och om det är frågan om en enskild övertimme (engångstimmarvode). Ersättningen betalas enligt UKTA, DEL A, Kap. II § 22.

8. UNDERVISNING I SAMMANSATT KLASS

Sammansatta klasser kan inrättas i den grundläggande utbildningen i klasserna 1 - 9 (GrUF 2 §). Gällande hur undervisningen skall ordnas finns inget exakt sagt i läroplansgrunderna, men gammal praxis har varit att undervisningen i matematik, modersmål, finska och främmande språk anordnas så att varje elev får un-

dervisning enligt det lärostoff som hör till hans årskurs. Växelkurser har alltså inte används i dessa läroämnen. Däremot har växelkurser använts i religion, livsåskådningskunskap, miljö- och naturkunskap, biologi, geografi, fysik och kemi samt historia.

Gällande växelkurs har följande praxis använts:

Den första växelkursen i den grundläggande utbildningens klass 1 - 6 genomförs under läsår som avslutas under udda årtal och den andra växelkursen under läsår som avslutas under jämna årtal. Den första växelkursen består av lärostoffet för årskurserna ett, tre och fem. Den andra växelkursen består av lärostoffet för årskurserna två, fyra och sex. Under läsåret 2009 - 2010 följs andra växelkursen i sammansatt klass.

9. BEHÖRIGHETSVILLKOREN FÖR PERSONAL INOM UNDERVISNINGSVÄSENDET

Förordning om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet 14.12.1998/986

Behörig som rektor (2 §) är den som har

1. högre högskoleexamen,
2. sådan behörighet som lärare för utbildningsformen i fråga som föreskrivs i denna förordning,
3. tillräcklig arbetserfarenhet av läraruppgifter, samt
4. examen i undervisningsförvaltning enligt av utbildningsstyrelsen godkända grunder, slutfört studier i undervisningsförvaltning omfattande minst 25 studiepoäng eller minst 15 studieveckor som ordnas vid ett universitet eller har på annat sätt inhämtad tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning.

Om det i samma läroanstalt ordnas utbildning som hänför sig till flera olika utbildningsformer eller om rektor svarar för verksamheten i två eller flera läroanstalter där det ordnas utbildning som hänför sig till olika utbildningsformer, skall rektor ha den lärarbehörighet som avses i 2 punkten för någon av dem.

Behörig som rektor med ansvar för sådan utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning är utan hinder av 1 punkten även den som har sådan lämplig yrkeshögskoleexamen som avses i 13 § 1 mom. 1 punkten.

Behörig som rektor för en läroanstalt som ordnar sådan utbildning som avses i lagen om grundläggande konstundervisning är även den som har högre högskoleexamen inom branschen och tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning. Behörig som rektor för en skola som är verksam i ett skolhem, för ett idrottsutbildningscenter eller ett sommaruniversitet är även den som har högre högskoleexamen och tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning.

Behörig som rektor för en läroanstalt som ger sådan förberedande utbildning för en yrkesexamen och specialyrkesexamen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning samt för en läroanstalt som ger annan yrkesinriktad tilläggsutbildning är även den som har lämplig högskoleexamen, tillräcklig arbetserfarenhet inom branschen och har avlagt sådan examen eller slutfört sådana studier som nämns i 4 punkten, eller har på annat sätt erhållen tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning.

Behörig som rektor i en sådan läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. lagen om fritt bildningsarbete är också den som har slutfört sådana studier enligt 21 §, vilka fordras av en lärare som ger undervisning som baserar sig på steinerpedagogik och vilka anses tillräckliga och har tillräcklig sådan arbetserfarenhet av läraruppgifter som avses i 3 punkten och har avlagt sådan examen eller slutfört sådana studier som nämns i 4 punkten, eller har på annat sätt inhämtad tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning.

Språkkunskaper (3 §)

En rektor skall ha utmärkt förmåga att använda läroanstaltens undervisningsspråk i tal och skrift.

En rektor som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, lagen om fritt bildningsarbete och lagen om grundläggande konstundervisning skall behärska läroanstaltens undervisningsspråk.

Behörig att ge klassundervisning (4 §) är den som

1. har avlagt pedagogie magisterexamen, har slutfört sådana studier omfattande minst 60 studiepoäng eller minst 35 studieveckor inom de olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i grundskolan eller den grundläggande utbildningen samt pedagogiska studier för lärare omfattande minst 60 studiepoäng eller minst 35 studieveckor,
2. har avlagt kandidatexamen enligt förordningen om pedagogiska examina och studier (530/1978) samt slutfört i 1 punkten avsedda studier, eller
3. i Danmark, Island, Norge eller Sverige har avlagt examen för klasslärare i grundskolan baserad på ett minst treårigt utbildningsprogram.

Behörig att ge klassundervisning är också den som har behörighet att ge ämnesundervisning i grundläggande utbildning och som har fullgjort studierna inom de olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i grundskolan. Detta gäller dock inte personer vars behörighet att ge ämnesundervisning baserar sig på 102 § 2 mom. i grundskoleförordningen (718/1984) sådant det lyder i förordningen om ändring av grundskoleförordningen (294/1996) eller på 3 mom. i samma paragraf, sådant det lyder i förordningen om ändring av grundskoleförordningen (1174/1992).

Om den examen för klasslärare i grundskolan som avses i 3 punkten grundar sig på kortare studier än tre år, är en person behörig att undervisa i årskurs 1–4 inom den grundläggande utbildningen eller, efter att ha slutfört av utbildningsstyrelsen bestämda tilläggstudier, på samma sätt som den som har avlagt examen baserad på tre års studier.

Behörig att ge ämnesundervisning (5 §) är den som

1. har avlagt högre högskoleexamen,
2. i varje ämne som undervisas har slutfört minst 60 studiepoängs studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare när studierna är grundstudier och ämnesstudier i läroämnet eller i en helhet som jämställs med läroämnet, och
3. har slutfört minst 60 studiepoängs eller minst 35 studieveckors pedagogiska studier för lärare.

Behörighet ger, utan hinder av vad som bestäms i 2 punkten, i varje ämne som undervisas minst 35 studieveckors studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare när studierna omfattar grundstudier och ämnesstudier vid universitet.

Behörig att meddela ämnesundervisning är utan hinder av det som nämnts ovan den som av utbildningsstyrelsen har givits behörighetsintyg på basis av lärarutbildning i Danmark, Island, Norge eller Sverige.

Den som på basis av en minst treårig lärarutbildning som han eller hon har fått i Danmark, Island, Norge eller Sverige är behörig som lärare i konst- och färdighetsämnena i respektive land eller som på basis av en minst fyraårig lärarutbildning är behörig som annan lärare, kan av utbildningsstyrelsen ges behörighetsintyg för motsvarande uppgift som lärare för grundläggande utbildning. Utbildningsstyrelsen kan vid behov föreskriva tilläggstudier.

Behörighet för ämneslärare (5 a §) i vissa fall

När undervisning ges enligt en godkänd läroplan i ett läroämne som inte nämns i statsrådets förordning om riksomfattande mål för utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och om timfördelning i den grundläggande utbildningen (1435/2001) och det inte är fråga om fördjupade eller tillämpade studier i läroämnet, är utan hinder av 5 § 1 mom. 2 punkten den behörig som ämneslärare som vid universitet har slutfört sammanlagt minst 60 studiepoängs eller minst 35 studieveckors studier som innehållsmässigt lämpar sig för det läroämne som nämns i läroplanen. Om studierna inte ingår i examen skall de visas genom ett av universitetet utfärdat särskilt intyg.

Behörig att ge elevhandledning (6 §) är den som

1. har avlagt högre högskoleexamen och slutfört de studier som avses i 19 § 1 mom. 4 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina eller i 15 § 2 mom. i förordningen om examina och lärarut-

bildning på det pedagogiska området,

2. har slutfört utbildning enligt 15 § 1 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området, eller
3. har den behörighet som föreskrivs i 15 § 1 mom. i denna förordning.

I en skola som är verksam i ett skolhem kan elevhandledning också ges av den som har sådan annan behörighet som i denna förordning fordras av lärare för grundläggande utbildning.

Behörighet för lärare som meddelar förskoleundervisning (7 §)

Behörig att ge förskoleundervisning är den som enligt denna förordning är behörig att ge klassundervisning.

Behörig att ge förskoleundervisning för en undervisningsgrupp i vilken inte ingår elever som får grundläggande utbildning är även den som

1. har avlagt lämplig pedagogie kandidatexamen och i examen eller fristående har slutfört antingen de studier som avses i 19 § 1 mom. 1 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina eller de 35 studieveckors studier enligt 11 § i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området som ger yrkesfärdighet, eller
2. har avlagt barnträdgårdslärarexamen.

Behörig att meddela förskoleundervisning för en undervisningsgrupp i vilken inte ingår elever i grundläggande utbildning är även den som den 1 augusti 2000 är verksam eller under de tre senaste åren före nämnda tidpunkt under sammanlagt minst ett år har varit verksam i sådana i 4 § förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (804/1992) avsedda ledningsuppgifter i daghem eller vård-, omsorgs-, uppfostrings-, undervisnings- eller rehabiliteringsuppgifter inom dagvården som kräver omfattande kunskaper och som har avlagt examen på institutnivå för socialpedagog. Vidare förutsätts att den som uppfyller ovan angivna villkor har slutfört av undervisningsministeriet godkända studier för förskoleundervisning omfattande 15 studieveckor som ordnats före 2004 av ett universitet eller av någon annan utbildningsanordnare som samarbetar med universitetet.

Behörig att meddela förskoleundervisning för en undervisningsgrupp i vilken inte ingår elever i grundläggande utbildning är även den som efter 1995 har avlagt examen på institutnivå för socialpedagog eller för handledare inom socialbranschen eller socionomexamen (YH) och i vars examen ingår studier i småbarnsfostran och socialpedagogik omfattande minst 50 studieveckor, och som utöver nämnda examen har slutfört ovan avsedda studier för förskoleundervisning. För den som har avlagt en sådan examen för socialpedagog eller för handledare inom socialbranschen som avses i detta moment men inte har den arbetserfarenhet som avses i 7 § 3 mom., omfattar studierna för förskoleundervisning dock 20 studieveckor. Den som har avlagt sådan socionomexamen som avses i detta moment skall ha antagits till yrkeshögskolan senast 1999.

Behörighet för lärare som meddelar specialundervisning (§ 8)

Behörig att ge specialundervisning som avses i 17 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning är den som

1. har avlagt högre högskoleexamen eller har den behörighet att ge klassundervisning som föreskrivs i denna förordning och som utöver examen eller behörigheten har slutfört studier för speciallärare, eller
2. har slutfört utbildning för speciallärare enligt 14 § 1 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området.

Behörig att ge specialundervisning som avses i 17 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning är den som

1. har den behörighet att ge klassundervisning som föreskrivs i denna förordning och som har slutfört studier för speciallärare,
2. har slutfört utbildning för speciallärare enligt 14 § 1 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området samt de studier inom olika ämnen och ämnesområden som avses i 4 a § eller

3. har den behörighet som i denna förordning fordras av ämneslärare och som har slutfört de studier inom olika ämnen och ämnesshelheter som avses i 4 a § samt studier för speciallärare.

Behörig att ge undervisning i ett läroämne såsom specialundervisning enligt 17 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning är utan hinder av 8 § 2 mom. också den som enligt denna förordning är behörig att ge undervisning i detta ämne i den grundläggande utbildningen och som har slutfört studier för speciallärare. Behörig att ge undervisning i gymnastik i statens skolor för elever med nedsatt hörsel-, syn- och rörelseförmåga är utan hinder av 8 § 2 mom. också den som har behörighet att ge undervisning i gymnastik i den grundläggande utbildningen och som har slutfört grund- och ämnesstudier i specialidrott.

Vad som föreskrivs i 8 § 2 mom. 3 punkten och i 3 mom. gäller dock inte personer vars behörighet att ge ämnesundervisning baserar sig på 102 § 2 mom. i grundskoleförordningen, sådant det lyder i förordningen om ändring av grundskoleförordningen (294/1996), eller 3 mom. i samma paragraf, sådant det lyder i förordningen om ändring av grundskoleförordningen (1174/1992).

Behörig att ge förskoleundervisning för elever som avses i 17 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning och även annan specialundervisning för utvecklingshämmande elever är även den som har avlagt lämplig högskoleexamen och slutfört studier för speciallärare. Behörig att ge förskoleundervisning för elever som avses i 17 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning är även den som har sådan behörighet som lärare i förskoleundervisning som föreskrivs i 7 § 2–4 mom. och som har slutfört studier för speciallärare. Även den som har avlagt lämplig högskoleexamen kan fungera som assisterande lärare i undervisning för elever som avses i 17 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning och i förskoleundervisning för elever som avses i 25 § 2 mom. i samma lag.

Specialundervisning enligt denna paragraf kan även ges av den som av utbildningsstyrelsen har givits behörighetsintyg på basis av speciallärarutbildning i Danmark, Island, Norge eller Sverige.

Den som i Danmark, Island, Norge eller Sverige har fått speciallärarutbildning och som dessutom är behörig att meddela grundläggande utbildning, kan av utbildningsstyrelsen ges behörighetsintyg för specialundervisningsuppgiften i fråga, om utbildningens inriktning i stort motsvarar behörighetsvillkoren för uppgiften. Utbildningsstyrelsen kan vid behov föreskriva tilläggsstudier.

Studier för speciallärare (8 a §)

I 8 § avses med studier för speciallärare de studier i lärarutbildningen som anges i 19 § 1 mom. 3 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina och som omfattar minst 60 studiepoäng, de studier för speciallärare som anges i 14 § 2 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området och som omfattar minst 35 studieveckor samt de studier för speciallärare som anges i 35 § i förordningen om pedagogiska examina och studier.

De studier för speciallärare som avses i 8 § 1 mom. krävs inte av den som har slutfört utbildning för speciallärare enligt 14 § 1 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området.

Språkkunskaper (9 §)

En lärare som undervisar i den grundläggande utbildningen eller meddelar förskoleundervisning skall ha utmärkt förmåga att använda skolans undervisningsspråk i tal och skrift.

Om undervisningsspråket är ett annat än skolans undervisningsspråk eller om det är fråga om undervisning som ordnas i en sådan skola som avses i 10 § 4 mom. i lagen om grundläggande utbildning, kan undervisningen också meddelas av en person som behärskar det språk som används i undervisningen. Utbildningsstyrelsen bestämmer vid behov hur språkkunskaperna skall visas.

Den som har fått lärarutbildning i Sverige och som har fullgjort de till utbildningen hörande undervisningsövningarna enbart på svenska anses ha utmärkt förmåga att använda undervisningsspråket i en svenskspråkig skola i tal och skrift. En person som har avlagt klasslärarexamen i Danmark eller Norge får utan hinder

av att han eller hon inte har visat utmärkt förmåga att använda undervisningsspråket i tal och skrift, för högst två år anställas för att i en svenskspråkig skola meddela klassundervisning, dock inte undervisning i modersmål och litteratur.

Behörig att ge ämnesundervisning i gymnasiet (10 §) är den som

1. har avlagt högre högskoleexamen,
2. i ett av de ämnen som undervisas har slutfört minst 120 studiepoängs studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare när studierna är grundstudier, ämnesstudier och fördjupade studier i huvudämnet för examen eller i en helhet som jämförs med huvudämnet, och i varje annat ämne som undervisas har slutfört minst 60 studiepoängs studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare när studierna är grundstudier och ämnesstudier vid universitet i läroämnet eller i en helhet som jämförs med läroämnet, samt
3. har slutfört minst 60 studiepoängs eller minst 35 studieveckors pedagogiska studier för lärare.

Behörighet för ämneslärare ger, utan hinder av vad som bestäms i 2 punkten, i ett av de ämnen som undervisas studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare, när studierna omfattar slutförda grundstudier och ämnesstudier vid universitet samt fördjupade studier, sammanlagt minst 55 studieveckor, och i varje annat undervisningsämne studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare när studierna omfattar slutförda grundstudier och ämnesstudier vid universitet, sammanlagt minst 35 studieveckor.

Ämnesundervisning kan utan hinder av 10 § 1 och 2 mom. ges även av den som av utbildningsstyrelsen har givits behörighetsintyg på basis av lärarutbildning i Danmark, Island, Norge eller Sverige.

Den som på basis av en minst treårig lärarutbildning som han eller hon har fått i Danmark, Island, Norge eller Sverige är behörig som lärare i konst- eller färdighetsämnena i respektive land samt som på basis av en minst fyraårig lärarutbildning är behörig som annan lärare, kan av utbildningsstyrelsen ges behörighetsintyg för motsvarande uppgift som lärare för gymnasieutbildning. Utbildningsstyrelsen kan vid behov föreskriva tillägsstudier.

Behörighet för ämneslärare i vissa fall (10 a §)

När undervisning ges enligt en godkänd läroplan i ett läroämne som inte nämns i statsrådets förordning om allmänna riksomfattande mål för gymnasieutbildningen och om timfördelningen i gymnasieundervisningen (955/2002) och det inte är fråga om en fördjupad eller tillämpad kurs i läroämnet, är utan hinder av 10 § 1 mom. 2 punkten den behörig som ämneslärare som vid universitet har slutfört sammanlagt minst 120 studiepoängs eller minst 55 studieveckors studier som innehållsmässigt lämpar sig för det läroämne som nämns i läroplanen, om han eller hon undervisar endast i detta läroämne i gymnasiet, samt den som har slutfört sammanlagt minst 60 studiepoängs eller minst 35 studieveckors studier som innehållsmässigt lämpar sig för läroämnet, om han eller hon undervisar även i något annat sådant läroämne i gymnasiet i vilket han eller hon har slutfört de 120 studiepoängs eller 55 studieveckors studier som avses i 10 § 1 mom. 2 punkten. Om studierna inte ingår i examen skall de visas genom ett av universitetet utfärdat särskilt intyg.

Behörig att ge studiehandledning i gymnasiet (11 §) är den som

1. har avlagt högre högskoleexamen och utöver examen har slutfört studier enligt 19 § 4 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina eller studier för studiehandledare enligt 15 § 2 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området,
2. har slutfört utbildning enligt 15 § 1 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området, eller
3. har den behörighet som föreskrivs i 15 § 1 mom.

Språkkunskaper inom gymnasieutbildningen (12 §)

Inom gymnasieutbildningen skall lärarna behärska det språk som används i undervisningen.

Lärare som meddelar ämnesundervisning i modersmål och litteratur skall ha utmärkt förmåga att använda detta språk i tal och skrift.

Fortsatt giltighet för tidigare vunnen behörighet (27 §)

Den som när denna förordning träder i kraft är behörig för en tjänst eller befattning som rektor eller lärare i grundskolan eller en skola som motsvarar grundskolan, i gymnasium, vuxengymnasium, yrkesläroanstalt, medborgarinstitut, folkhögskola, musikläroanstalt, idrottsutbildningscenter, Steiner-skola eller steinerpedagogisk specialskola eller som har fått dispens eller behörighetsintyg för en motsvarande tjänst eller befattning, är behörig som sådan rektor för utbildningsformen som avses i denna förordning eller att meddela motsvarande undervisning som avses i denna förordning. Av en ämneslärare som har till uppgift att meddela grundläggande utbildning eller gymnasieundervisning i fler än två ämnen förutsätts dock att han eller hon i tre eller flera undervisningsämnen har slutfört minst 15 studieveckors studier i undervisningsämnet eller att han eller hon under fyra år innan denna förordning träder i kraft har meddelat undervisning i grundskolan eller gymnasiet i det till tjänsten hörande ämnet i fråga under minst ett läsår i en följd.

Den som när denna förordning träder i kraft är behörig som lärare för grundläggande utbildning eller behörig som elevhandledare är behörig som rektor i en skola som ordnar grundläggande utbildning även om han eller hon inte har avlagt den högre högskoleexamen som krävs av rektor (enligt 2 §).

Av en sådan studierektor för en studiecentral som avses i lagen om fritt bildningsarbete och av en sådan verksamhetsledare för ett sommaruniversitet som är verksam i denna uppgift när denna förordning träder i kraft, fordras inte den behörighet för rektor som föreskrivs i förordningens 2 § 1 mom. så länge han eller hon har denna eller motsvarande uppgift.

II. ÅRSPLANEN GrUF 9 § och GymnF 3 § (Planering av undervisningen och arbetstiderna)

Instruktionerna i detta PM är främst ägnade för rektorer.

Utbildningsanordnaren skall sammanställa en på läroplanen baserad plan vilken bestämmer om ordnandet av undervisningen, undervisningstimmarna och annan verksamhet i samband med undervisningen. I planen dessutom ingå arbetstiderna, undervisning utanför skolan samt andra behövliga frågor som anknyter till ordnandet av undervisningen.

1. PLANERINGEN AV ARBETET I GRUNDSKOLAN LÄSÅRSVIS

På grund av tillvägagångssättet beträffande läroplanssystemet och elevgrupperingen har den årliga planeringen av skolarbetet en synnerligen viktig ställning vid genomförandet av läroplanen. I 9 § förordningen om grundläggande utbildning stadgas:

"Utbildningsanordnaren skall läsårsvis sammanställa en på läroplanen baserad plan i vilken bestäms om det allmänna ordnandet av undervisningen, undervisningstimmarna och annan verksamhet i samband med undervisningen samt arbetstiderna, undervisning utanför skolan samt andra behövliga frågor som anknyter till ordnandet av undervisningen.

Utbildningsanordnaren skall på förhand underrätta eleverna och deras vårdnadshavare om de centrala frågor som avses i 1 mom."

Årsplanen, som närmast uppgörs med tanke på kommunens inre skolförvaltning, är ett dokument för skolans administrativa och pedagogiska planering. Årsplanens form är inte definierad i detalj och det har inte fastställts i något formulär för den. Den används inte heller för insamling av statistiska registeruppgifter.

Planeringen av skolarbetet bör basera sig på de mål och principer för fostran om vilka riksdagen har stadgat i lagen om grundläggande utbildning. Vid läsårets slut bör ovannämnda instanser utvärdera hur de för läsåret uppställda målen har uppnåtts i skolan samt på denna basis börja uppgöra planen för följande läsår.

Årsplanen borde på grund av sin karaktär göras klar till största del före skolstarten. De flesta punkter i planen kan godkännas innan läsåret inleds. I princip borde man kunna ha frågor som berör det allmänna ordnandet av undervisningen, arbetstider och undervisning utanför skolan färdiga för beslut innan skolstart. Speciellt viktigt är att ha beslut gjorda gällande verksamhet utanför skolan. Försäkringsbolagen kan vid eventuella olyckor vägra ersätta om verksamhetsformen inte finns med i årsplanen.

Även om inget formulär fastställts för årsplanen, underlättar en viss enhetlighet handläggandet av ärendet. Nedan ges ett förslag till årsplan. Årsplanen bör alltid innehålla de i förordningen nämnda uppgifterna. I de flesta kommuner har man uppgjort egna blankettmodeller.

I början av årsplanen ges allmänna uppgifter om skolan och om den administrativa handläggningen av handlingen. I årsplanen bör även ingå följande uppgifter:

- elevantalet per klass
- om skolan har specialklasser (om skolan endast har specialundervisning på deltid, räcker det med ett omnämnande)
- eventuell inriktning av fostrings- och undervisningsverksamheten (t.ex. olika teman som hyfs och hänsyn, miljöfostran, företagsamhet, internationell verksamhet eller annat dylikt)
- för samtliga skolformer och skolstadier en verbal motivering för hur skolarbetet för läsåret är uppbyggt
- för förskolan, klasserna 1 - 6 och specialundervisningens del ges endast en verbal utredning om hur skolarbetet är uppbyggt. I detta sammanhang uppräknas de ämnen, som tagit i anspråk en stor del av undervisningstimmarna om man ser till ämnets veckotimantal och elevantalet
- för klasserna 7-9 ges en utredning om ämnesvalen och fördelningen av timmarna på olika läroämnen.

Även lärarnas och timlärarnas arbetsmängd samt skolledarens undervisningstimmar uppges.

Om en lärare som fått sig tilldelad en särskild uppgift som ansluter sig till utvecklingen i den enskilda skolan och för denna uppgift enligt tjänstekollektivavtalet kan erläggas förhöjd grundlön, kan till årsplanen utöver de inbegärda uppgifterna fogas en bilaga med en definition av uppgiften och de mål som uppställts för denna.

Lärarens totala timantal och antal övertimmar meddelas i fråga om gemensamma lärare endast i huvudskolan. Övriga uppgifter skall ges i samtliga skolor.

För den undervisning som ges utanför skolan uppgörs en plan, av vilken skall framgå det timantal som anslås för olika former av undervisning och timmarnas inplacering under läsåret. Dessa uppgifter skall ges åtminstone i fråga om

- exkursioner
- lägerskolor och
- praktisk arbetslivsorientering såvida för dessa anslås minst en sammanhängande arbetsdag.

Om elevklubbsverksamheten ges följande uppgifter i arbetsplanen:

- det veckotimantal som anslås för elevklubbsverksamhet under läsåret
- varje elevklubbs namn, ledare, veckotimantal samt en kortfattad verksamhetsplan

I förordningens 9 § 2 mom. finns det stadgat om utbildningsanordnarens skyldighet att på förhand informera elever och vårdnadshavare om centrala frågor ur årsplanen. Om man följer förordningen borde information ges ut före skolstart. Vill man gardera sig om att man följer paragrafen kan man skicka ut information inför nästa läsår vid avslutningen av föregående år. Man har ingen garanti för att man uppfyllt förordningens anda genom att t.ex. sätta ut informationen på skolans hemsida före skolstart och genast första skoldagen skicka hem information i pappersform.

2. PLANERINGEN AV ARBETET I GYMNASIET LÄSÅRSVIS

På grund av tillvägagångssättet beträffande läroplanssystemet och elevgrupperingen har den årliga planeringen av skolarbetet en synnerligen viktig ställning vid genomförandet av läroplanen.

I 3 § gymnasieförordningen stadgas:

”Undervisningen skall ordnas så att en studerande kan slutföra de studier som ingår i gymnasiets lärokurs på tre år.

Utbildningsanordnaren skall årligen sammanställa en på läroplanen baserad plan i vilken bestäms om det allmänna ordnandet av undervisningen, undervisningstimmarna och annan verksamhet i samband med undervisningen samt arbetstiderna, utbildningsanordnarens samarbete med andra utbildningsanordnare, anskaffning av utbildning av någon annan utbildningsanordnare samt av någon annan sammanslutning eller stiftelse, självständiga studier samt andra behövliga frågor som anknyter till ordnandet av undervisningen.

Utbildningsanordnaren skall på förhand underrätta de studerande och dem som söker inträde som studerande om de centrala frågor som avses i 2 mom.”

Årsplanen, som uppgörs i enlighet med 3 § i gymnasieförordningen, är först och främst ett dokument för skolans administrativa och pedagogiska planering. Årsplanens form är inte definierad i detalj och det har inte fastställts i något formulär för den. Den används inte heller för insamling av statistiska registeruppgifter.

Planeringen av skolarbetet bör basera sig på de mål och principer för fostran om vilka riksdagen har stadgat i gymnasielagen. I slutet av varje läsår bör de olika instanserna utvärdera hur de för läsåret uppställda målen har uppnåtts i skolan samt på denna basis börja uppgöra planer för följande läsår.

Årsplanen borde på grund av sin karaktär göras klar till största del före skolstarten. De flesta punkter i planen kan godkännas innan läsåret inleds. Även om inget formulär fastställts för årsplanen, underlättar en viss enhetlighet handläggandet av ärendet. Nedan ges ett förslag till årsplan. I årsplanen bör alltid ingå de uppgifter som nämns i förordningen. I de flesta kommuner har man uppgjort egna blankettmodeller.

I början av årsplanen ges allmänna uppgifter om skolan och om den administrativa handläggningen av handlingen. Dessutom kan följande uppgifter ges:

- en utredning över antalet elever i skolan
- fördelning av skolans timmar
- det årskurslösa gymnasiets koefficient (1,10) höjer inte på antalet timmar i gymnasiet
- utredning om undervisningens periodisering. (Utredningen ges lämpligen genom att bifoga den för läsåret uppgjorda kursordningen)
- utredning om ämnesvalen och om hur gymnasiets timmar fördelas på de olika läroämnena

Lärarnas och timplärarnas arbetsmängd samt skolans rektors undervisningstimmar kan uppges så, att uppgifterna är desamma som i de blanketter som ifyllts med tanke på lärarregistret.

Lärarens totala timantal och antal övertimmar uppges i fråga om gemensamma lärare endast i huvudskolan. Övriga uppgifter skall ges åtminstone i fråga om

- exkursioner och
- lägerskolor såvida för dessa anslås minst en sammanhängande arbetsdag.

Om elevklubbsverksamheten ges följande uppgifter:

- det veckotimantal som anslås för elevklubbsverksamhet under läsåret
- varje elevklubbs namn, ledare, veckotimantal samt en kortfattad
- verksamhetsplan.

I förordningens 3 § 3 mom. finns det stadgat om utbildningsanordnarens skyldighet att på förhand informera studerande om centrala frågor ur årsplanen. Om man följer förordningen bör information ges ut före skolstart.

III. KOMMUNALT TJÄNSTE- OCH ARBETSKOLLEKTIVAVTAL FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL (UKTA)

1. ARBETSVÄRDERING

I de nya tjänste- och arbetskolektivavtalen har man skrivit in arbetsvärdering som ett nytt kriterium. FSL har i ett förtroendemannabrev 14.5.2007 noggrant beskrivit systemet. Nedan finns en stor del av brevet:

1.1. UNDERVISNINGSSSEKTORNS AVLÖNINGSSYSTEM ÄNDRAS

Avlöningsbestämmelserna i det kommunala tjänste- och arbetskolektivavtalet för undervisningspersonal har ändrats så att grunden för lärarnas uppgiftsrelaterade lön sedan 1.8.2006 utgörs av krav och ansvar i fråga om arbetsuppgifterna. Den praktiska tillämpningen av det nya avlöningssystemet sker i kommunerna och samkommunerna.

Dessa anvisningar skall hjälpa kommuner och samkommuner samt lokalföreningar och förtroendemän att tillsammans utgående från de i UKTA överenskomna grunderna skapa ett arbetsvärderingssystem som är anpassat efter respektive kommun och dess undervisningspersonal, inklusive grunder och blanketter.

1.1.1. Förhandlingarna om ett lokalt värderingssystem

För att få ett nytt avlöningssystem till stånd bör man förhandla och avtala om ett lokalt kommun-/samkommuns specifikt system för bedömning av arbetsuppgifternas svårighetsgrad. Bedömningssystemen och metoderna bör byggas upp och bedömningarna utföras så objektivt som möjligt med hjälp av gemensamt godkända kriterier och metoder.

Man bör lokalt välja det system för värdering av uppgifternas svårighetsgrad som skall tas i bruk. Enligt huvudregeln används i kommuner och samkommuner värderingssystem som grundar sig på en helhetsbedömning.

Det är meningen att man i kommuner och samkommuner uppnår enhällighet i fråga om det lokala värderingsförfarandet, grunderna för uppgifternas kravnivåer och de dokument och blanketter som behövs i värderingen.

Systemet med bedömning av arbetsuppgifternas svårighetsgrad gäller kommunens hela undervisningspersonal i den allmänbildande skolan, inom yrkesutbildningen, i skolor för grundundervisning i konst samt inom det fria bildningsarbetet. Systemet används också vid yrkeshögskolor och utbildningscentrer för vuxna då man förhandlar om och fördelar lokala justeringspottar.

Den lokala justeringspotten skall användas till att ta i bruk systemet med arbetsvärdering, dvs. till uppgiftsrelaterade löner. Eftersom målet är att skapa en lönegradering tjänstebenenämning-/klassificeringskodvis, är det inte ändamålsenligt att fördela justeringspotten jämnt. När man vid bedömningen tillämpar gemensamt godtagna kriterier kan man också godta de löneskillnader som uppstår genom arbetsvärderingen.

Om justeringspotten inte används i sin helhet till löneförhöjningar baserade på arbetsvärdering kan den användas för individuella tillägg. Att skapa och starta upp ett lokalt system för värdering arbetsuppgifternas svårighetsgrad är ett så krävande arbete att den justeringspott på som står till förfogande egentligen borde användas till uppgiftsrelaterade löner. Det är motiverat att förhandla om grunderna för utbetalning av individuella tillägg senare.

1.1.2. System för arbetsvärdering – det lokala förhandlingsförfarandet

Då man skapar ett system för värdering av arbetsuppgifternas svårighetsgrad bör man klart och tydligt hålla isär dels de faktorer som har att göra med arbetsuppgifternas svårighetsgrad (kravnivå), och dels de personliga egenskaper som gäller det individuella kunnandet och en persons arbetsprestation.

OAJ:s lokalförening (där en sådan finns, annars FSL-föreningen) beslutar hurudana värderingsfaktorer man eftersträvar i de lokala förhandlingarna utgående från det kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet för undervisningspersonal.

På lokalplanet bör man uppnå enighet om vilka värderingsfaktorer som denna gång tas som grund för en förhöjning av den uppgiftsrelaterade lönen. Kommunen har "fullmakt" att använda pengar utöver den överenskomna justeringspotten för att flera värderingsfaktorer skall kunna beaktas.

Kommunerna och huvudförtroendemännen har erfarenhet av tillämpningen av värderingssystemen inom AKTA-området och av förhandlingar om lokala justeringsmåner. Inom AKTA-området har systemet med bedömning av arbetsuppgifternas svårighetsgrad i sin nuvarande form varit i bruk i över fem års tid. Värderingssystemen och -metoderna vidareutvecklas fortsättningsvis.

Som fackets förhandlare fungerar huvudförtroendemannen och eventuellt lokalföreningens ordförande. Det är viktigt att informera medlemmarna effektivt och heltäckande under hela processens gång. Det är ändamålsenligt att under hela processen ha ett gott samarbete med rektorerna för olika läroanstaltsformer.

Om det slutliga innehållet i arbetsvärderingssystemet beslutar kommunen eller samkommunen.

För att systemet skall fungera och utvecklas är det skäl att utse en uppföljningsgrupp som är gemensam för båda parterna.

1.1.3. Det praktiska förverkligandet av systemet med arbetsvärdering

Vid bedömningen av arbetsuppgifternas svårighetsgrad har rektorn eller någon annan chef en nyckelposition. Han eller hon känner sin arbetsgemenskap, bl.a. undervisningsgruppernas sammansättning och andra eventuella särdrag inom undervisningssektorn.

Det naturligaste sättet för att göra upp en uppgiftsbeskrivning och definiera värderingsfaktorerna är ett årligen återkommande utvecklingssamtal mellan chefen och den berörda personen. I utvecklingssamtalet slår man fast målen för det kommande läsåret och rangordnar de centrala uppgifterna. Samtidigt konstateras de väsentliga värderingsfaktorer som är anknutna till uppgiften.

Rätt förverkligat är ett avlöningssystem baserat på arbetsvärdering ett system som till centrala delar stöder ledarskapet vid skolor och läroanstalter och som i praktiken är en förutsättning för detta.

1.1.4. Bedömningen av undervisningspersonalens arbetsuppgifter

Allmänt

I värderingen av arbetsuppgifternas svårighetsgrad är målet att hitta de faktorer som inverkar på uppgifternas svårighetsgrad. Värderingen genomförs per tjänstebeteckning. Speciellt viktigt är att man gör en åtskillnad mellan uppgifternas värderingsfaktorer och de faktorer som har att göra med det individuella kunnandet.

Även om man vid värderingen vid en skola inte hittar några väsentliga kravskillnader när det gäller undervisningspersonal med samma tjänstebeteckning, betyder detta inte att endast grundlöner enligt klassificeringskoden skulle vara i bruk. Arbetsuppgifterna kan ha utformats så, att alla uppgifter vid ifrågavarande tjänstebenenämning är mera krävande än grunduppgiften. I så fall borde alla uppgiftsrelaterade löner ligga på ungefär samma nivå, men över den avtalsenliga grundlönen.

Beskrivning av grunduppgiften

Beskrivningen av grunduppgiften borde formuleras så klart och enkelt som möjligt. Den borde vara kort, allmän och lättfattlig. Beskrivningen skall innehålla lärarens "avskalade" grunduppgift. Då kan man vid bedömningen av arbetsuppgifternas svårighetsgrad särskilja de väsentliga värderingsfaktorer som avviker från den.

Exempel på en lärares uppgiftsbeskrivning:

- ger undervisning enligt läroplanen
- ansvarar för sin elevgrupp
- deltar i fostrandet av eleverna
- planerar den egna undervisningen
- samarbetar med hem och skola
- bedömer sina elevers framsteg
- sörjer för sin del för ordning och säkerhet som hänför sig till arbetet med undervisning och fostran
- utvecklar den egna yrkesskickligheten

Värderingsfaktorerna i undervisningspersonalens uppgifter

Värderingsfaktorerna i den kommunala undervisningspersonalens arbetsuppgifter (UKTA, ALLMÄN DEL § 6) motsvarar värderingsfaktorerna för den personal som följer det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet (AKTA, Kap. II § 5).

Värderingsfaktorerna är följande:

- det kunnande som behövs i arbetet
- vilka verkningar och vilket ansvar arbetet medför
- vilken grad av samarbetsförmåga som krävs
- arbetsmiljön

Den största vikten vid värderingen får det kunnande som behövs i arbetet.

Andra faktorer som beaktas i värderingen är

- utbildning
- tilläggsuppgifter och -ansvar
- chefsställning

Utbildning, tilläggsuppgifter och -ansvar samt chefsställning tas lämpligen upp i samband med de egentliga värderingsfaktorerna på blanketten (modellen).

1.2. VÄRDERINGSFAKTORERNA INOM UNDERVISNINGSEKTORN

1.2.1. Allmänt

Arbetet inom undervisningssektorn är klart uppdelat på läsår. Arbetsplanen eller motsvarande dokument som görs upp läsårsvis är grunden för lärarens arbetsbild och avlöning. Den naturliga tidpunkten för en värdering är i samband med planeringen av de centrala arbetsuppgifterna under följande läsår.

1.2.2. Kunnandet

Vid en värdering av det kunnande som arbetsuppgifterna kräver bedöms djupet, vidden och mångsidigheten i de kunskaper och färdigheter som läraren behöver för att behärska arbetsuppgifterna. Exempel på detta är anskaffning av ny kunskap, det specialkunnande som uppgifterna förutsätter och gestaltning av helheter.

- Kräver ditt arbete speciell erfarenhet eller annat specialkunnande än vad som i allmänhet krävs i den här uppgiften?

- Kräver dina arbetsuppgifter specialkunnande inom undervisningen?
- Kräver din elevgrupp djupare kunskaper och insikter exempelvis på grund av kulturell bakgrund, religion, språk?
- Är du tvungen att tillämpa flera läroplaner?
- Är din undervisningsgrupp så stor att du därför måste ha speciella kunskaper och färdigheter?
- Kräver ditt arbete utöver grundutbildningen någon tilläggsutbildning, t.ex. längre fortbildning eller kompletterande utbildning?

Den andra värderingsfaktorn är omdömet. Här bedöms den grad av självständigt omdöme som behövs i uppgiften. Uppgiften är desto mera krävande, ju djupare, mera vittomfattande och mångsidigare kunskaper och färdigheter uppgiften kräver och ju mera självständigt omdöme den kräver, samt ju mindre den är styrd genom regler och anvisningar och ju svårare det är att förutse de situationer där omdöme krävs. Vid värderingen är det kunnandet som väger tyngst.

- Avviker dina arbetsuppgifter för omdömet del från grunduppgiften?

Inom undervisningssektorn accentueras kunnandet speciellt i sådana uppgifter där kravet på fortgående uppdatering av kunskaper och färdigheter är stort. Det här är av central betydelse bl.a. då läraren undervisar enligt flera läroplaner eller i stor utsträckning är tvungen att differentiera och samordna undervisningen. Om uppgiften kräver djupare kunnande accentueras kravet likaså. Också vid undervisning av en elevgrupp som är större än normalt accentueras kravet.

1.2.3. Verknings och ansvar som uppgiften medför

Vid värderingen av de verkningar och det ansvar som arbetsuppgiften medför bedöms verkningarnas vidd och varaktighet i skolans/läroanstaltens verksamhet och uppgiftens verkningar på arbetsgemenskapens verksamhetsförutsättningar. I bedömningen granskas verkningarnas omfattning och varaktighet när det gäller elevernas/de studerandes och arbetsgemenskapens fysiska, psykiska, sociala och ekonomiska förhållanden såsom servicens kvalitet och kvantitet och dess ekonomiska aspekt.

- Skiljer sig sammansättningen i din undervisningsgrupp från övriga undervisningsgrupper i din skola, ex. elever i fara att marginaliseras, elever som kräver speciella undervisningsarrangemang?
- Är du regelbundet tvungen att handleda andra lärare, biträden eller övrig skolpersonal?

Arbetet är desto mera krävande ju större och heterogenera den personalkrets är som verkningarna når och ju mångsidigare och varaktigare verkningarna är. Uppgiften är desto mera krävande ju större den personalkrets är vars verksamhetsförutsättningar berörs.

- Har du uppgifter som du är ansvarig för och som gäller hela skolan, ex. planerings-, koordinerings-, projektuppgifter?
- Har du chefs-/ledaruppgifter i anslutning till skolan eller någon annan grupp?

Inom undervisningssektorn accentueras verkningarna och ansvaret som värderingsfaktorer bl.a. i uppgifter där läraren har hand om elever som riskerar att bli marginaliserade, har ansvar för att studerandenas möjlighet till fortsatta studier tryggas, ansvarar för assistenternas arbete eller har planeringsansvar för annan än den egna undervisningen.

1.2.4. Samarbete

Vid värderingen av den samarbetsförmåga som behövs i arbetet bedöms den växelverkan och den sociala kompetens som arbetsuppgifterna kräver. Vid bedömningen granskas arten av växelverkan och den förmåga att sätta sig in i en annan människas situation som behövs i arbetet samt förmågan att förstå en annan människa.

Arbetsuppgifterna är allt mera krävande i förhållande till hur ofta de förutsätter förståelse för en annan människas situation och förmåga att behandla och lösa olika problemsituationer, allt efter hur stora och komplicerade problemen är.

Inom undervisningssektorn accentueras förmågan till växelverkan och samarbete i uppgifter där det mera än normalt förekommer samarbete med olika referensgrupper, samarbete mellan hem och skola eller samarbete med andra skolformer.

1.2.5. Arbetsförhållandena

Vid värderingen av arbetsförhållandena beaktas de psykiska och fysiska faktorer som är förbundna med uppgiften och som avviker från det normala och som inte kan avhjälpas genom arbetarskyddsåtgärder. Uppgiften är desto mera krävande, ju flera belastande faktorer som förekommer och ju längre belastningen pågår.

- Avviker antalet läroämnen eller gruppernas sammansättning i dina arbetsuppgifter från den allmänna situationen i skolan?
- Finns det sådana psykiska belastningsfaktorer i dina arbetsuppgifter som andra inte har?
- Avviker arrangemangen beträffande undervisningsutrymmena på något sätt från den allmänna situationen?

Inom undervisningssektorn accentueras arbetsmiljön som värderingsfaktor bl.a. då läraren inte har ett eget permanent arbetsutrymme (klassrum), då undervisningen sker på flera verksamhetsställen eller då arbetets psykiska belastning ökar bl.a. beroende på ett exceptionellt krävande elevmaterial.

1.2.6. Övriga värderingsfaktorer

Utbildning

En uppgift inom undervisningssektorn förutsätter behörighet för uppgiften eller tjänsten ifråga. Därför är utbildningen som sådan inte direkt med bland värderingsfaktorerna. Det finns dock situationer där man för att klara av en uppgift utöver den behörighetsgivande utbildningen behöver tilläggsutbildning eller speciella kunskaper och färdigheter. Även om det i behörighetsvillkoren inte förutsätts sådan extra kompetens, kan en lärares extra kompetens eller kunskap som inhämtats genom extra utbildning i praktiken leda till att han eller hon ges mera krävande uppgifter som inte hör till den egna tjänstebestämmningen. Detta bör beaktas då den uppgiftsrelaterade lönen fastställs.

När en lärare har en mera omfattande utbildning än vad som krävs tilldelas han eller hon kanske inte mera krävande uppgifter, men tilläggsutbildningen kan utnyttjas i arbetsgemenskapen. Denna potential är grund för betalningen av individuellt tillägg.

Extra uppgifter och ansvar

Utöver de sedvanliga uppgifterna kan en lärare ges extra uppgifter och extra ansvar. Detta inverkar på arbetets svårighetsgrad och därmed den uppgiftsrelaterade lönen. Om extra uppgifter exempelvis ersätts med extra arvode i eurobelopp eller med övertimarvode och dessa ersättningar täcker alla extra uppgifter, så beaktas inte de extra uppgifterna en gång till vid bedömningen av arbetsuppgifternas svårighetsgrad.

Som exempel på sådana extra uppgifter och extra ansvar kan nämnas uppgiften som ämnesansvarig, medlemskap i elevvårdsgrupp och uppgiften som rektors ersättare.

1.2.7. Chefsställning

Värderingsfaktorerna bedöms mellan uppgifter som hör till samma tjänstebeteckning/klassificeringskod. Chefernas och de underlydandes (rektorernas och lärarnas) löner bör dock stå i rätt förhållande till varandra. Den uppgiftsrelaterade lönen för en person i chefsposition bör vara klart högre än de underlydandes.

När en rektors uppgiftsrelaterade lön övervägs bör förutom skolans/läroanstaltens storlek också t.ex. följande beaktas: specialgrupper och -klasser, skolans eventuella specialuppdrag, den övriga personalens storlek och samarbete med övriga förvaltningsområden.

2. LÖN

ORDINARIE LÖN (DEL A, ALLMÄN DEL, Kap II, Lön för personal i tjänsteförhållande, § 24)

En tjänsteinnehavares ordinarie lön består av följande delar:

1. uppgiftsrelaterad lön
2. årsbunden del av det individuella tillägget
3. individuellt tillägg, fjärrortstillägg och u-områdestillägg för allmänbildande skolor
4. tilläggsuppgifter i enskilda skolor och läroanstalter (UKTA, DEL B § 17) och ersättning för konst- och färdighetsämnen (UKTA, DEL B, Bilaga 1 § 23)
5. övergångstillägg/individuellt lönetillägg (delarna och bilagorna).
6. (eventuella övertimmar)

Tillämpningsanvisning I arbetstid som baserar sig på undervisningsskyldighet räknas antalet undervisningstimmar som hör till undervisningsskyldigheten som full arbetstid. Begreppet ordinarie lön behövs när lön betalas för till exempel sjukledighet och moderskapsledighet och när lönen för timlärare i huvudsyssla bestäms.

2.1. UPPGIFTSRELATERAD LÖN (GRUNDLÖN)

Varje tjänst/timlärarbefattning har åttasiffrig lönesättningspunkt som bestämmer den uppgiftsrelaterade lönen/grundlönen (ex rektor med 14 lönegrundsgrupper i åk 1-6 har lönesättningspunkten 4 03 01 10 1)

Fr.o.m. 1.9.2009 har man avtalat om en 2,4 % allmän förhöjning. Förhöjningen inverkar på alla lönefaktorer som ingår i den uppgiftsrelaterade lönen dvs. grundlön och ev. tillägg som betalas ut på basen av arbetsuppgiftens svårighetsgrad (VAS). Den allmänna förhöjningen höjer inte automatiskt det individuella tillägget baserat på prövning. Arbetsgivaren får dock besluta om att den allmänna förhöjningen inverkar på tillägget.

2.1.1. Grundläggande utbildningen

Den uppgiftsrelaterade lönen för en rektor i grundskolor bestäms fr.o.m. 1.9.2008 inom ramen för följande löneskalor:

Rektor för en skola med årskurs 1–6

Dyrortsklass I	Lönegrundsgrupper	€/mån.
4 03 01 10 1	12-23	3 131,71–3 363,30
4 03 01 20 1	24–30	3 234,97–3 498,78
4 03 01 30 1	31–	3 363,30–3 650,93
Dyrortsklass II		
4 03 01 10 1	12–23	3 058,98–3 285,21
4 03 01 20 1	24–30	3 159,87–3 417,54
4 03 01 30 1	31–	3 285,21–3 566,17

Rektor för en skola med årskurs 7–9

Dyrortsklass I	Lönegrundsgrupper	€/mån.
4 03 01 10 2	–6	3 234,97–3 498,78
4 03 01 20 2	7–14	3 498,78–3 806,22

4 03 01 30 2	15–19	3 650,93–3 964,34
4 03 01 40 2	20–	3 806,22–4 147,29
Dyrortsklass II		
4 03 01 10 2	–6	3 159,87–3 417,54
4 03 01 20 2	7–14	3 417,54–3 717,83
4 03 01 30 2	15–19	3 566,17–3 872,30
4 03 01 40 2	20–	3 717,83–4 051,00

Rektor för en specialskola

Dyrortsklass I		
4 03 01 10 3	6–11	3 234,97–3 498,78
4 03 01 20 3	12–20	3 363,60–3 650,93
4 03 01 30 3	21–25	3 650,93–3 964,34
4 03 01 40 3	26–	3 806,22–4 147,29
Dyrortsklass II		
4 03 01 10 3	6–11	3 159,87–3 417,54
4 03 01 20 3	12–20	3 285,21–3 566,17
4 03 01 30 3	21–25	3 566,17–3 872,30
4 03 01 40 3	26–	3 717,83–4 051,00

Tillämpningsanvisning   Angående användningen av löneskalan se UKTA, DEL A § 6 och 9.

Om en rektor har ålagts att ansvara för verksamheten vid en skolenhet med både årskurs 1–6 och årskurs 7–9 eller minst sex lönegrundsgrupper med specialundervisning, följer rektorns löneskala bestämmelserna för årskurs 7–9. Med skolenhet avses både en administrativt självständig skola och flera självständiga skolor som en rektor fått i uppgift att administrera.

För en rektor som inte har den behörighet som anges i förordning 986/1998 är den nedre gränsen i löneskalan 3–15 % lägre än de nedre gränserna i löneskalorna ovan.

Tillämpningsanvisning   Vid bestämning av den uppgiftsrelaterade lönen för rektorer beaktas vad som bestäms i UKTA, DEL A § 6 och 9.

Uppgiftsrelaterad lön för biträdande rektorer

4 03 02 00 0   grundskolor

För en innehavare av biträdande rektorstjänst med helhetsarbetstid och helhetslön vid en grundskola eller ett gymnasium bestäms den uppgiftsrelaterade lönen på en skala som är 7 % lägre än löneskalan i den lönesättningspunkt som tillämpas på skolans rektor.

Uppgiftsrelaterad grundlön för innehavare av lektorstjänst i elevhandledning i grundskolan fr.o.m. 1.9.2008

Grundlönen för en lektor i elevhandledning som har behörighet för elevhandledning (4 03 04 06 6) är 2 677,63 €/mån. i dyrortsklass I och 2 615,48 €/mån. i dyrortsklass II. För en lektor (4 03 04 06 7) som inte har behörighet för elevhandledning, men har annan lärarbehörighet för grundläggande utbildning eller gymnasieundervisning bestäms lönen enligt en skala som är högst 5 % lägre än grundlönen i skalan i ovan. För en lektor i elevhandledning som saknar lärarbehörighet är grundlönen högst 30 % lägre.

Till undervisningspersonal i huvudsyssla betalas minst grundlön enligt respektive lönesättningspunkt i UKTA DEL B eller bilagorna 1–3. Lönesättningspunkten och grundlönen avgörs utgående från tjänstebe- teckningen och de övriga förutsättningar som anges i lönebestämmelserna.

Grundlön för lektorer (ämneslärare) fr.o.m. 1.9.2008. Lön, €/mån. I = dyrortsklass 1, II = dyrortsklass 2

4 03 04 00 5	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 548,81 II 2 489,83
--------------	--	---------------------------

	eller tidigare behörighet som äldre lektor	
4 03 04 00 7	Annan än ovan nämnd lärarbehörighet för ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen, klassundervisning eller specialundervisning	I 2 376,18 II 2 321,22
4 03 04 00 8	Högre högskoleexamen	I 2 082,81 II 2 034,62
4 03 04 00 9	Högskoleexamen	I 1 993,63 II 1 947,51
4 03 04 01 0	Annan än ovan nämnd	I 1 884,32 II 1 840,73

Grundlön för lärare som ger specialundervisning (specialklasslärare och speciallärare) fr.o.m. 1.9.2008

4 03 04 01 2	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för specialundervisning	I 2 566,51 II 2 507,12
4 03 04 01 4	Lägre högskoleexamen och lärarbehörighet för specialundervisning	I 2 476,75 II 2 419,44
4 03 04 01 3	Lärarbehörighet för specialundervisning	I 2 397,36 II 2 341,88
4 03 04 01 5	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 359,99 II 2 305,40
4 03 04 01 6	Speciallärarbehörighet för undervisning av mycket gravt utvecklingsstörda (EHA 2) eller lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 261,85 II 2 209,53
4 03 04 01 7	Annan än ovan nämnd	I 1 976,92 II 1 931,19

Grundlön för klasslärare (klassundervisning) fr.o.m. 1.9.2008

4 03 04 02 8	Klasslärarbehörighet, högre högskoleexamen och ämneslärarbehörighet i något gemensamt ämne i grundskolan	I 2 460,97 II 2 433,34
4 03 04 03 0	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 359,99 II 2 305,40
4 03 04 03 1	Lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 283,80 II 2 230,96
4 03 04 09 8	Högskoleexamen/barnträdgårdslärarexamen	I 1 863,22 II 1 820,27
4 03 04 03 3	Annan än ovan nämnd	I 1 776,94 II 1 736,63

Grundlön för förskollärare fr.o.m. 1.9.2008

4 03 04 02 0	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 047,41 II 2 000,05
4 03 04 02 4	Lärare i specialförskoleklass med behörighet för Specialbarntädgårdslärare	I 2 047,41 II 2 000,05
4 03 04 02 1	Behörighet enligt 7 § i förordning 986/1998	I 2 004,83 II 1 958,42
4 03 04 02 2	Annan än ovan nämnd	I 1 723,22 II 1 685,18

Om en förskollärare i undervisar både i en separat förskoleklass och inom annan grundläggande utbildning, beräknas en vägd grundlön utgående från förhållandet mellan förskoletimmarna och de övriga undervisningstimmarna.

Tillämpningsanvisning
ningar för avrundning.

I UKTA, DEL A § 46 finns en formel för uträkning av vägd grundlön och anvis-

Grundlönerna för timplärare är fr.o.m. 1.9.2008 följande:

Undervisning i årskurs 7–9.

4 03 07 03 8	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning eller tidigare behörighet som äldre lektor	I 2 548,81 II 2 489,83
4 03 07 04 0	Annan än ovan nämnd behörighet för ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen, klassundervisning, specialundervisning	I 2 376,18 II 2 321,22
4 03 07 04 1	Högre högskoleexamen	I 2 082,81 II 2 034,62
4 03 07 04 2	Högskoleexamen	I 1 993,63 II 1 947,51
4 03 07 04 3	Annan än ovan nämnd	I 1 884,32 II 1 840,73

Specialundervisning

4 03 07 04 4	Högre högskoleexamen och speciallärarbehörighet	I 2 566,51 II 2 507,12
4 03 07 04 6	Lägre högskoleexamen och speciallärarbehörighet	I 2 476,75 II 2 419,44
4 03 07 04 5	Speciallärarbehörighet	I 2 397,36 II 2 341,88
4 03 07 04 7	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 359,99 II 2 305,40
4 03 07 04 8	Speciallärarbehörighet för undervisning av mycket gravt utvecklingsstörda (EHA 2) eller lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 261,85 II 2 209,53
4 03 07 04 9	Annan än ovan nämnd	I 1 976,92 II 1 931,19

Timarvodet för en timplärare i bisyssla räknas ut enligt bestämmelserna om övertimarvode i UKTA, DEL B, Bilaga 1 § 26 utgående från grundlönen ovan och undervisningsskyldigheten. Eftersom timplärare i bisyssla inte har samplaneringskyldighet och inte motsvarande arbetstid multipliceras timarvodet med 0,94.

Tillämpningsanvisning Arvodet för en timplärare i bisyssla räknas ut genom att timplärarens grundlön enligt lönesättningspunkten multipliceras med koefficienten för dyrortsklassen (I/0,83 och II/0,85). Resultatet divideras med den oförminskade undervisningsskyldigheten per vecka. Detta tal multipliceras med 12 och resultatet divideras med 38. Det engångstimarvode man på detta sätt kommer fram till (1/38) multipliceras med 0,94, vilket ger det slutliga timarvode som betalas till en timplärare i bisyssla.

Koefficienten 0,94 för timarvodet för ovan nämnda timplärare i bisyssla tillämpas inte på tjänsteinnehavare vid ett gymnasium som har timmar utöver undervisningsskyldigheten i en grundskola i samma kommun.

Till en timplärare som undervisar i ett främmande språk som modersmål (elevens hemspråk) betalas 26,35 euro per timme. Om lärarens grundlön skulle vara högre bestäms timarvodet enligt respektive behörighetspunkt.

Till en timplärare som undervisar i finska/svenska som andra språk (S2) betalas 29,24 euro per timme. Om lärarens grundlön enligt skulle vara högre bestäms timarvodet enligt respektive behörighetspunkt.

Tillämpningsanvisning För en timplärare i huvudsyssla som undervisar i ett främmande språk som modersmål (UKTA DEL B, Bilaga 1 § 27 mom. 6) bestäms den uppgiftsrelaterade grundlönen enligt lönesättningspunkt 4 03 07 04 2 och undervisningsskyldigheten är 20. För en timplärare i huvudsyssla som undervisar i finska/svenska som andra språk (§ 27 mom. 7) bestäms den uppgiftsrelaterade grundlönen likaså enligt lönesättningspunkt 4 03 07 04 2, men undervisningsskyldigheten är 18.

DEL B - Bilaga 1 - Grundskolan - Timplärare
Undervisning i årskurs 1–6

4 03 07 05 4	Klasslärarbehörighet, högre högskoleexamen och ämneslärarbehörighet i något gemensamt ämne i grundskolan	I 2 490,97 II 2 433,34
4 03 07 05 6	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 359,99 II 2 305,40
4 03 07 05 7	Lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 283,80 II 2 230,96
4 03 07 09 9	Högskoleexamen/barnträdgårdslärarexamen	I 1 863,22 II 1 820,27
4 03 07 05 9	Annan än ovan nämnd	I 1 776,94 II 1 736,63

Undervisning av separat förskolegrupp

4 03 07 06 2	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	I 2 047,41 II 2 000,05
4 03 07 06 5	Lärare i specialförskoleklass med specialbarntädgårdslärarbehörighet	I 2 047,41 II 2 000,05
4 03 07 06 3	Behörighet enligt 7 § i förordning 986/1998	I 2 004,83 II 1 958,42
4 03 07 06 4	Annan än ovan nämnd	I 1 723,22 II 1 685,18

Om en timplärare som undervisar i årskurs 1–6 eller ger specialundervisning och har ämneslärarbehörighet för undervisningsämnet, bestäms timlönen för ämnet enligt timarvodet för undervisning i årskurs 7–9. Arvodet för övriga timmar bestäms enligt timarvodet för årskurs 1–6 eller specialundervisning.

Tillämpningsanvisning På behörigheten för en timplärare som undervisar i flera ämnen tillämpas för de ämnen i vilka läraren undervisar 5 och 22 § i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) av den 1.1.1999.

För en timplärare i huvudsyssla ingår samplanering i arbetstiden.

Timarvodet för en timplärare i bisyssla räknas ut enligt bestämmelserna om övertimarvode i (UKTA DEL B, Bilaga 1 § 27 mom. 6) utgående från grundlönen och undervisningsskyldigheten. Eftersom timplärare i bisyssla inte har samplaneringsskyldighet och inte motsvarande arbetstid multipliceras timarvodet med 0,94.

Tillämpningsanvisning Arvodet för en timplärare i bisyssla räknas ut genom att timplärarens grundlön enligt lönesättningspunkten multipliceras med koefficienten för dyrortsklassen (I/0,83 och II/0,85). Resultatet divideras med den oförminskade undervisningsskyldigheten per vecka. Detta tal multipliceras med 12 och resultatet divideras med 38. Det engångstimarvode man på detta sätt kommer fram till (1/38) multipliceras med 0,94, vilket ger det slutliga timarvode som betalas till en timplärare i bisyssla.

Koefficienten 0,94 för timarvodet för ovan nämnda timplärare i bisyssla tillämpas inte på tjänsteinnehavare vid ett gymnasium som har timmar utöver undervisningsskyldigheten i en grundskola i samma kommun.

Till en timplärare som undervisar i ett främmande språk som modersmål (elevers hemspråk) betalas 26,35 euro per timme. Om lärarens grundlön enligt skulle vara högre bestäms timarvodet enligt respektive behörighetspunkt.

Till en timplärare som undervisar i finska/svenska som andra språk (S2) betalas 29,24 euro per timme. Om lärarens grundlön enligt skulle vara högre bestäms timarvodet enligt respektive behörighetspunkt.

Tillämpningsanvisning För en timplärare i huvudsyssla som undervisar i ett främmande språk som modersmål (UKTA DEL B, Bilaga 1 § 27 mom. 6) bestäms den uppgiftsrelaterade grundlönen enligt löne-

sättningspunkt 4 03 07 04 2 och undervisningsskyldigheten är 20. För en timplärare i huvudsyssla som undervisar i finska/svenska som andra språk (§ 27 mom. 7) bestäms den uppgiftsrelaterade grundlönen likaså enligt lönesättningspunkt 4 03 07 04 2, men undervisningsskyldigheten är 18.

Särskilda bestämmelser

På timplärares löner tillämpas UKTA, DEL A § 19 och 20, DEL B § 18 och bestämmelserna i § 10–25 i UKTA, Bilaga 1. På lönen för timplärare i huvudsyssla tillämpas dessutom DEL B § 8 och 16 och § 26 i Bilaga 1.

Om en timplärare inte har undervisningstimmar i grundskolan men mot ett arvode sköter en särskild uppgift för vilket ingen undervisningsskyldighet fastställts, bestäms arvodet enligt en undervisningsskyldighet på 23 timmar.

En timplärare i huvudsyssla som anställts för hela arbetsåret har skyldighet att delta i de lärararbetsdagar som avses i UKTA, DEL B § 13.

För en timplärare i bisyssla som har en tjänst i gymnasiet bestäms timundervisningstimmarna vid avbrott i tjänsteutövningen enligt DEL B § 19–20.

Vissa avvikande timarvoden

Bestämmelsen om timarvoden för en lärare i § 59 mom. 6 i Bilaga 1 i UKTA 2001–2002 tillämpas så länge läraren är kvar i den tjänst läraren förflyttades till då rätten till timarvodet uppkom.

2.1.2. Gymnasiet

Uppgiftsrelaterad lön för rektorer i gymnasier och vuxengymnasier

Den uppgiftsrelaterade lönen för en rektor (4 04 01 00 5) bestäms enligt följande löneskala fr.o.m. 1.9.2008.

Dyrortsklass I	3 704,36–4 620,14 €/mån
Dyrortsklass II	3 618,36–4 512,86 €/mån

Tillämpningsanvisning   Angående användningen av löneskalan se UKTA, DEL A § 6 och 9.

Lönesättningspunkten för rektorer vid vuxengymnasier	4 04 01 01 1.
Uppgiftsrelaterad lön för biträdande rektorer	4 04 02 00 0

För en innehavare av biträdande rektorstjänst med helhetsarbetstid och helhetslön vid en grundskola eller ett gymnasium bestäms den uppgiftsrelaterade lönen på en skala som är 7 % lägre än löneskalan i den lönesättningspunkt som tillämpas på skolans rektor.

Grundlön för lektorer (ämneslärare) fr.o.m. 1.9.2008. Lön, €/mån.

4 04 04 01 7	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för gymnasieundervisning eller tidigare behörighet som äldre lektor	I 2 626,60 II 2 565,86
4 04 04 01 8	Tidigare lärarbehörighet för gymnasieundervisning eller grundläggande utbildning	I 2 506,76 II 2 448,74
4 04 04 02 2	Högskoleexamen	I 2 115,58 II 2 066,65
4 04 04 02 3	Annan än ovan nämnd	I 1 873,26 II 1 829,93

Lön och samplanering för timplärare

Grundlön för timplärare		
4 04 07 03 7	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för gymnasieundervisning/grundläggande utbildning	I 2 626,60 II 2 565,86

	eller tidigare behörighet som äldre lektor	
4 04 07 03 9	Lägre högskoleexamen, teckningslärarexamen, lärarexamen i gymnastik, huslig ekonomi, textilslöjd, teknisk slöjd eller musik och lärarbehörighet för gymnasieundervisning/grundläggande utbildning	I 2 276,13 II 2 223,47
4 04 07 04 0	Lärarbehörighet för gymnasieundervisning/grundläggande utbildning	I 2 117,69 II 2 068,70
4 04 07 04 2	Högskoleexamen	I 2 022,02 II 1 975,24
4 04 07 04 1	Annan än ovan nämnd	I 1 873,26 II 1 729,93

För en timlärare i huvudsyssla ingår samplanering i arbetstiden.

Timarvodet för en timlärare i bisyssla räknas ut enligt bestämmelserna om övertimarvode utgående från grundlönen i och undervisningsskyldigheten. Eftersom timlärare i bisyssla inte har samplaneringsskyldighet och inte motsvarande arbetstid multipliceras timarvodet med 0,96.

Bestämmelsen trädde i kraft 1.8.2003. Om en timlärare i bisyssla har anställts tillsvidare eller 31.7.2003 har varit anställd vid ett gymnasium i kommunen, minskas lönen inte enligt ovan så länge lärarens anställning fortgår oavbrutet i kommunens gymnasium.

Tillämpningsanvisning Arvodet för en timlärare i bisyssla räknas ut genom att timlärarens grundlön enligt lönesättningspunkten multipliceras med koefficienten för dyrortsklassen (I/0,83 och II/0,85). Resultatet divideras med den oförminskade undervisningsskyldigheten per vecka. Detta tal multipliceras med 12 och resultatet divideras med 38. Det engångstimarvode man på detta sätt kommer fram till multipliceras med 0,96, vilket ger det slutliga timarvodet som betalas till en timlärare i bisyssla.

Timarvodeskoefficienten 0,96 för en timlärare i bisyssla tillämpas inte på tjänsteinnehavare vid en grundskola som har timmar utöver undervisningsskyldigheten i ett gymnasium i samma kommun.

Till en timlärare som undervisar i ett främmande språk som modersmål (den studerandes hemspråk) betalas 28,91 euro per timme och till en timlärare som undervisar i finska/svenska som andra språk (S2) betalas 30,52 euro per timme. Om lärarens grundlön skulle vara högre bestäms timarvodet enligt respektive behörighetspunkt.

Tillämpningsanvisning För en timlärare i huvudsyssla som undervisar i ett främmande språk som modersmål bestäms den uppgiftsrelaterade grundlönen enligt lönesättningspunkt 4 04 07 04 2 och undervisningsskyldigheten är 19. För en timlärare i huvudsyssla som undervisar i finska/svenska som andra språk bestäms den uppgiftsrelaterade grundlönen likaså enligt lönesättningspunkt 4 04 07 04 2, men undervisningsskyldigheten är 18. Om lärarens grundlön skulle vara högre bestäms grundlönen enligt respektive behörighetspunkt.

2.1.3. Vuxengymnasiet

Rektorslön (4 04 01 01 1), se gymnasiet

Grundlön för lektorer (ämneslärare) fr.o.m. 1.9.2008. Lön, €/mån.

4 04 04 02 4	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för gymnasieundervisning/grundläggande utbildning	I 2 626,60 II 2 565,86
	eller tidigare behörighet som äldre lektor	
4 04 04 02 5	Lärarbehörighet för gymnasieundervisning/grundläggande utbildning eller annan tidigare behörighet för lärare vid vuxengymnasium	I 2 504,31 II 2 446,36
4 04 04 02 7	Högskoleexamen	I 2 117,69 II 2 068,70

4 04 04 02 6	Annan än ovan nämnd	I 1 874,20 II 1 830,84
--------------	---------------------	---------------------------

Grundlön för timplärare fr.o.m. 1.9.2008.

4 04 07 05 0	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för gymnasieundervisning/grundläggande utbildning eller tidigare behörighet som äldre lektor	I 2 626,60 II 2 565,86
4 04 07 05 1	Lägre högskoleexamen, teckningslärarexamen, lärarexamen i gymnastik, huslig ekonomi, textilslöjd, teknisk slöjd eller musik och lärarbehörighet för gymnasieundervisning/grundläggande utbildning	I 2 276,13 II 2 223,47
4 04 07 05 2	Lärarbehörighet för gymnasieundervisning/grundläggande utbildning	I 2 117,69 II 2 068,70
4 04 07 05 3	Högskoleexamen	I 2 022,02 II 1 975,24
4 04 07 05 4	Annan än ovan nämnd	I 1 873,26 II 1 829,93

2.2. ÅRSBUNDEN DEL AV DET INDIVIDUELLA TILLÄGGET (FR.O.M. 1.3.2007)

Till tjänsteinnehavare betalas en årsbunden del av det individuella tillägget på det sätt som bestäms i denna paragraf och i respektive del och/eller bilaga (UKTA, Allmän del, Kap. II, Lön för undervisningspersonal i tjänsteförhållande § 11-17) .

Den årsbundna delens inverkan på lönen beräknas på summan av grundlönen enligt dyrortsklassen i lönesättningspunkten och de tidigare årsbundna delarna.

Tillämpningsanvisning Den årsbundna delen är till sin karaktär en garantibestämmelse som garanterar tjänsteinnehavarna ett individuellt tillägg på minst ifrågavarande procent efter en anställningstid som överenskommit i avtalet.

De tidigare årstilläggs- och tjänstetilläggsystemen har 1.3.2007 slagits ihop till en årsbunden del av det individuella tillägget i UKTA, DEL B, Bilaga 1–3, DEL C, Bilaga 4–9 och DEL F, Bilaga 10–12. Från och med samma tidpunkt slopas avtalsbestämmelserna om tjänstetillägg och årstillägg. Den årsbundna delens inverkan på lönen räknas ut genom att grundlönen enligt lönesättningspunkten eller den nedre gränsen i löneskalan multipliceras med de koefficienter som följer av procentalen för den årsbundna delen (t.ex. 5 % = 1,05) utan att beloppen avrundas under uträkningen. Avrundningen till hela cent görs först på den slutliga lönen. Beräkningen görs alltså enligt principen ränta på ränta.

Om tjänsteinnehavarens grundlön har sänkts på grund av avsaknad av behörighet beräknas den årsbundna delens inverkan utgående från den sänkta grundlönen. För de tjänsteinnehavare vars lön bestäms inom en löneskala avses med grundlön den nedre gränsen i skalan i lönesättningspunkten.

Anställningstid som berättigar till årsbunden del

Om inget annat följer av bestämmelserna i detta avtal, räknas som anställningstid som berättigar till årsbunden del den tid under vilken tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren efter att ha fyllt 18 år haft en anställning som betraktas som huvudsyssla hos en arbetsgivare inom landet eller utomlands i lärar- eller rektorsuppgifter eller i sådana uppgifter som medför väsentlig nytta för de nuvarande uppgifterna.

Tillämpningsanvisning Det skall vara fråga om en anställning som grundar sig på ett arbetsavtal eller ett tjänsteförhållande, varför till exempel enbart ägande eller delägarskap inte är tillräckligt, och inte heller verksamhet som privat näringsidkare.

Om en tjänsteinnehavare har arbetat i en lärartjänst eller i läraruppgifter eller som timplärare i huvudsyssla,

skall vid bedömningen av om kriterierna för huvudsyssla är uppfyllda iaktas de förutsättningar och timgränser för huvudsyssla som gällde under respektive anställning och som bestämts särskilt för undervisningsområdet. Anställning i andra uppgifter än läraruppgifter betraktas som huvudsyssla om den ordinarie arbetstiden per vecka i genomsnitt har varit minst 19 timmar. Anställningstid före 1.1.1990 betraktas dock som huvudsyssla bara om den genomsnittliga ordinarie arbetstiden per vecka har varit minst 20 timmar.

Anställningstid som utgör grund för pension

Den anställningstid på basis av vilken en person får pension berättigar inte till årsbunden del. Denna begränsning gäller dock inte vid skillnadspension, deltidspension eller delinvalidpension som betalas av Kommunernas pensionsförsäkring eller Statskontoret.

Minimilängden på den anställningstid som berättigar till årsbunden del

Vid sammanräkningen av flera anställningsperioder för den årsbundna delen beaktas endast hela månader, varvid även en tjänstgöring som fortgått oavbrutet i 30 dagar betraktas som en månad.

Avbrott i tjänsteutövningen som räknas till den årsbundna delen

När man räknar ut den anställningstid som berättigar till årsbunden del, avdras de kalenderdagar under vilka tjänsteutövningen/tiden i arbete varit avbrutet.

Tillämpningsanvisning Avdragen räknas i kalenderdagar, varvid 30 dagar utgör en månad. De dagar som avdras senarelägger med motsvarande antal dagar tidpunkten för när den tid som berättigar till årsbunden del uppfylls. Om den tid som avdras är exempelvis två dagar, senareläggs den till årsbunden del berättigande tiden med två dagar. När avdraget görs räknar man ihop alla dagar som skall avdras för de olika anställningarna.

Till anställningstiden räknas dock semestertid och tjänstledighet eller arbetsledighet i följande fall:

1. tjänsteinnehavaren har haft löneförmåner under moderskapsledighet/sjukledighet,
2. tjänsteinnehavaren har lyft dagpenning i enlighet med sjukförsäkringslagen eller moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning,
3. tjänsteinnehavaren har lyft olycksfallsersättning eller annan ersättning för sådan tid under vilken tjänsteinnehavaren skulle ha ovillkorlig rätt till sjuklön,
Tillämpningsanvisning
Om ersättningen är större än lönen och ingen lön utbetalas, avdras tiden inte från den tid som berättigar till årsbunden del.
4. tjänsteinnehavaren har fullgjort sin värnplikt eller civiltjänst, och har återvänt till tjänsteutövningen eller arbetet inom lagstadgad tid,
5. utbildnings- eller studietid beaktas till den del som tiden inte sammanlagt överskrider 30 dagar under ett kalenderår och 6 av tjänstledighet/arbetsledighet som beviljats av andra orsaker än de som nämns i punkt 1–5 beaktas högst 30 dagar under ett kalenderår, förutsatt att personen tjänstgjort minst 30 skolarbetsdagar under kalenderåret som anställd hos den arbetsgivare som beviljat tjänstledigheten/arbetsledigheten.

Ansökan om årsbunden del

Ett villkor för att en anställd skall få en årsbunden del är att den årsbundna delen söks skriftligt och senast inom två år från det att rätten till den årsbundna delen uppkommit. Om ansökan har framställts senare, beviljas den årsbundna delen inte retroaktivt för längre tid än ett år. Den behöriga myndigheten kan besluta att årsbunden del beviljas utan ansökan, om tjänsteinnehavaren tidigare beviljats årsbunden del i kommunen. Rätten till årsbunden del börjar första dagen i den månad som följer efter att anställningstiden som berättigar till årsbunden del blivit uppfylld.

Tillämpningsanvisning Det är den sökandes skyldighet att framlägga en skriftlig redogörelse för de anställningstider hos andra arbetsgivare som den sökande gör anspråk på att skall godkännas som tid som berättigar till årsbunden del. Den som ansöker om årsbunden del är skyldig att visa en bestyrkt översättning av intyg som inte är skrivna på finska eller svenska.

Övergångsbestämmelse

En lärare som 31.7.2000 var anställd i huvudsyssla enligt detta avtal och vars anställning fortsatt 1.8.2000 har för tiden fram till 31.7.2000 rätt till tjänstetilläggsstid enligt de bestämmelser som gällde 31.7.2000, dock inte för utbildningstid. Anställningar därefter godkänns för tjänstetillägg enligt de bestämmelser som gällde 1.8.2000.

Tillämpningsanvisning Om anställningen 1.8.2000 fortgått utan avbrott i någon annan kommun/samkommun än den där anställningen upphörde 31.7.2000, kan den nya arbetsgivaren enligt prövning antingen justera grunden för tjänstetillägg som beviljas för första gången, så att detta motsvarar tjänstetilläggsstiden enligt de gamla bestämmelserna, eller också godkänna anställningstiden på basis av ett intyg från den förra arbetsgivaren.

När en lärare, som inte 31.7.2000 hade en sådan anställning hos en kommunal arbetsgivare som avses i detta avtal eller vars kontinuerliga anställning hos den kommunala arbetsgivaren emellanåt har avbrutits eller avbryts senare, påbörjar en kommunal anställning, tillämpas i fråga om tjänstetillägg

Den tid som berättigar till årsbunden del för undervisningspersonal och uträkningen av den bestäms enligt UKTA, DEL A § 11–17. Antalet år som berättigar till den årsbundna delen och procenttalen är följande:

	5 år	8 år	10 år	15 år	20 år
Rektorer och biträdande rektorer	2 %	5 %	5 %	5 %	10 %
Ämneslärare, klasslärare, speciallärare och timlärare i huvudsyssla i grundskolan	4 %	6 %	6 %	6 %	6 %
Tjänsteinnehavare som är lektorer i elevhandledning i grundskolan	2 %	5 %	5 %	11 %	
Förskollärare och motsvarande timlärare i huvudsyssla	6 %	5 %	9 %	6 %	6 %
Ämneslärare och timlärare i huvudsyssla vid gymnasium/vuxengymnasium	6 %	5 %	10 %	4 %	6 %

2.3. INDIVIDUELLT TILLÄGG, FJÄRRORTSTILLÄGG OCH U-OMRÅDESTILLÄGG FÖR ALLMÄNBILDANDE SKOLOR

Individuellt tillägg (UKTA, DEL A, Allmän del, Kap 2 § 10)

Till en tjänsteinnehavare kan betalas ett individuellt tillägg, som hör till den ordinarie lönen och grundar sig på tjänsteinnehavarens individuella yrkesskicklighet och arbetsresultat.

Tillämpningsanvisning

1. Allmänna principer för beviljande av individuellt tillägg

Det individuella tillägget motsvarar till innehåll och karaktär det individuella tillägg som avtalats i § 6 i avlöningskapitlet i AKTA. Utöver det individuella arbetsresultatet och yrkeskompetensen kan man beakta tjänsteinnehavarens mångsidighet/disponibilitet och specialkunskaper (t.ex. yrkesinriktad fortbildning) som överlag är till nytta på arbetsplatsen och inte bara i det egna undervisningsarbetet, samt samarbetsförmåga, förmåga till självständigt beslutsfattande (egna initiativ o.d.), utvecklingsvilja och arbetsetik (pålitlighet, ansvarskänsla e.d.). Om någon av dessa egenskaper redan har beaktats i UKTA (t.ex. höjning av grundlönen för klasslärare i grundskolan med dubbel behörighet) finns det ingen orsak att använda denna faktor som grund för ett individuellt tillägg.

2. Bedömning av arbetsprestationen som styrinstrument

Utvärdering av arbetsprestationen och yrkesskickligheten är redskap för styrning av den anställdes arbetsprestation. Syftet är att grunden för beviljande och betalning av det individuella tillägget årligen ses över vid samtalet mellan chefen och den anställde och att man då utvärderar arbetsprestationen och måluppfyllelsen samt bestämmer hur uppgifterna skall prioriteras under det kommande året och ställer upp individuella mål. En systematisk utvärdering hjälper rektorerna att få inblick i de anställdas arbete och att upptäcka deras utvecklingspotential. Beaktande av individens utvecklingspotential är en avgörande faktor när det gäller att motivera till goda arbetsprestationer.

3. Parallell granskning av grunderna för den lön och det individuella tillägg som betalas i tjänsten

Ofta kan det vara motiverat att samtidigt granska grunderna för den lön som betalas i tjänsten (arbetets

svårighetsgrad och vilka faktorer som beaktats) och grunderna för det individuella tillägget (personlig kompetens m.m.). Ibland är det svårt att avgöra om ett drag i tjänsteinnehavarens arbete är en del av den egentliga uppgiften (kompetenskrav som ställs för uppgiften e.d.) eller om det beror på tjänsteinnehavarens egenskaper (t.ex. att den anställda på grund av sina egenskaper används också för andra uppgifter). Erfarenhet av lärararbete och den yrkesskicklighet detta medför har redan beaktats i den årsbundna delen av det individuella tillägget och det individuella tillägget skall alltså därför grunda sig på andra faktorer.

Fjärrortstillägg och u-områdestillägg för allmänbildande skolor (UKTA, DEL A, ALLMÄN DEL, Kap 2, § 18)

Kommunen kan efter prövning betala tjänsteinnehavare ett fjärrortstillägg som en del av den ordinarie lönen. Till en tjänsteinnehavare som 30.4.1995 fått ett fjärrortstillägg enligt det då gällande kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet för undervisningssektorn betalas fortsättningsvis ett motsvarande tillägg så länge anställningen hos kommunen i fråga fortgår utan avbrott. En övergång till en annan tjänst eller ett annat arbete i kommunen/samkommunen eller en ändring i kommunindelningen inverkar inte på betalningen av fjärrortstillägget, förutsatt att det också i den nya tjänsten eller det nya arbetet och på det huvudsakliga tjänsteutövningstilläget betalades fjärrortstillägg 1.1.1995.

Kommunen kan fr.o.m. 1.8.2007 betala ett prövningsbaserat u-områdestillägg som en del av den ordinarie lönen till innehavare av lärartjänst vid en grundskola, ett gymnasium eller ett vuxengymnasium i andra kommuner i Lapplands län än stadskommunerna, i städerna Rovaniemi, Kemijärvi och Kuhmo och i kommunerna Karlö, Hyrynsalmi, Kuivaniemi, Kuusamo, Pudasjärvi, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi, Taivalkoski, Houtskär, Iniö, Korpo, Gustavs, Nagu, Rimito och Velkua. Till en innehavare av lärartjänst som haft rätt till ett u-områdestillägg enligt det kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet för undervisningssektorn som gällde 28.2.2007 betalas fortsättningsvis ett motsvarande tillägg så länge anställningen hos kommunen i fråga fortsätter utan avbrott. En övergång till en annan tjänst eller ett annat arbete i kommunen eller en ändring i kommunindelningen inverkar inte på betalningen av u-områdestillägget, förutsatt att det också i den nya tjänsten eller det nya arbetet och på det huvudsakliga verksamhetstilläget betalades u-områdestillägg 28.2.2007.

Tillämpningsanvisning Det kan vara motiverat att betala prövningsbaserade tillägg på glest bebodda och avsides belägna områden, om dessa förhållanden inte på något annat sätt har beaktats i lönen (t.ex. i det individuella tillägget).

2.4. TILLÄGGSUPPGIFTER I ENSKILDA SKOLOR OCH LÄROANSTALTER OCH ERSÄTTNING FÖR KONST- OCH FÄRDIGHETSÄMNE

2.4.1. Allmänt

Till en lärartjänsteinnehavare (UKTA, DEL B, ALLMÄNBILDANDE UTBILDNING, § 17) som åläggs att sköta en särskilt angiven uppgift i anknytning till utveckling, planering eller administration av undervisningen i en skola/läroanstalt betalas utgående från uppgiftens svårighetsgrad och ansvarsnivå en ersättning som arbetsgivaren fastställer utgående från tabellen.

I grundskolan skall följande månatliga belopp som räknas ut per skola användas för en :

Antal lönegrundsgrupper	Skola med årskurs	Skola med årskurs
	1-6	7-9 eller specialskola
	Belopp, €/mån.	Belopp, €/mån.
6-8	–	177,74
9-16	177,74	355,47
17-21	266,61	444,34
22-25	266,61	622,08
26-29	355,47	799,82
30-33	444,34	888,68
34-	533,21	977,55

Om en skola med årskurs 1–6 och/eller årskurs 7–9 och/eller en specialskola har en gemensam föreståndare, bestäms beloppet i enligt kvoten för skolan med årskurs 7–9. De grundskolor som inte har tillgång till kvoten enligt tabellen ovan kan genom prövning av den behöriga myndigheten i kommunen på samma grunder som ovan använda 88,87 euro per månad för varje helt total av skolornas sammanlagda antal lönegrundsgrupper för utveckling, planering eller administration av undervisningen i en skola eller i kommunen.

I gymnasier skall följande månatliga belopp som räknas ut per skola användas för det ändamål som avses ovan:

Elevantal	Belopp, €/mån.
100–200	177,74
201–400	266,61
401–600	355,47
601–	444,34

Vid vuxengymnasier kan den behöriga myndigheten i kommunen enligt prövning använda följande belopp per månad för det ändamål som avses ovan:

Om målen för uppgiften godkänts och man på förhand kommit överens med läraren om uppföljning av måluppfyllelsen, betalas enligt uppgiftens svårighetsgrad och ansvar tidsbegränsat 88,87 euro i månaden per varje total tjänsteinnehavare i huvudsyssla vid vuxengymnasiet och timlärare som uppnår huvudsyssla på basis av timmar i vuxengymnasiet.

Konst- och färdighetsämnen

Till en innehavare av ämneslärartjänst som undervisar i konst- och färdighetsämnen i en skola med årskurs 7–9 betalas ersättning enligt tabellen nedan, om det till lärarens uppgifter hör mer arbete än i genomsnitt för anskaffning av material och för underhåll av utrustning. Bestämmelsen tillämpas även på lärare som är gemensamma för gymnasiet och grundskolan och som uppfyller villkoren ovan. För ändamålet skall användas sammanlagt följande belopp.

Antal lönegrundsgrupper i årskurs 7–9	Belopp, €/mån.
–2	177,74
3–8	355,47
9–	533,21

2.4.2. Gymnasier

Övriga särskilda uppgifter utöver dem som inte räknas till undervisningsskyldigheten är utöver nämns nedan (UKTA DEL A § 20, arvode för skötsel av annan lärares timme § 29 mom. 1, stödundervisning och del B § 17, tilläggsuppgifter i enskilda skolor/läroanstalter och kommuner).

Arvode för förhör av en elev vid gymnasiet samt preliminär granskning och bedömning av studentskrivningar

För preliminär granskning och bedömning av ett prov som ingår i studentexamen för en elev vid det egna gymnasiet betalas ersättning enligt lärarens egen övertimarvodesgrund av gymnasieresursen.

För förhör av en elev vid det egna gymnasiet och för preliminär granskning och bedömning av en studentskrivning betalas lärartjänsteinnehavare en ersättning som motsvarar ersättningen för förhör av privatelev, om eleven förhörs i ett ämne som inte lärs ut vid gymnasiet i fråga. Om flera elever deltar i samma förhör, bestäms ersättningen på samma sätt som vid förhör av privatelever.

Tillämpningsanvisning Övervakning av studentexamen hör till gymnasielärarnas tjänsteuppgifter och för övervakningen betalas ingen särskild ersättning.

En grundskollärare som inte alls undervisar i gymnasiet betalas arvode för övervakningen. Ersättningen fås genom att lärarens ordinarie grundskolelön divideras med 152. Ersättning för övervakning betalas inte till en grundskollärare som har timmar i både grundskolan och gymnasiet. En timlärare i bisyssla får en ersättning som är hälften av lärarens timmarvode.

Någon särskild ersättning betalas inte för förhör som hålls i ett av gymnasiets läroämnen innan avgångsbetyget utfärdas, för kursslutförhör inklusive förnyat förhör av underkänt förhör och inte heller för förhör/prov vid intagning av studerande till gymnasiet. Till en lärare i huvudsyssla betalas inte någon särskild ersättning för förhör av gymnasiekursen i ett läroämne innan avgångsbetyget utfärdas, för kursförhör eller för prov vid intagning av studerande till gymnasiet.

Arvode för förhör av privatelev och arbetsuppgifter i samband med studentskrivningar

För förhör av gymnasiekursen (UKTA, DEL 1, Gymnasier, § 9 mom.1) i ett läroämne betalas en ersättning på 104,77 euro. Förhöret kan delas upp på flera delförhör, och ersättningen delas då upp på motsvarande sätt. Varje förhör av hela lärokursen på en gång och varje delförhör omfattar skriftligt, muntligt och förnyat förhör.

Tillämpningsanvisning Ett läroämne förhörs vanligen i tre delförhör, och ersättningen för ett delförhör är då 34,98 euro. Av grundad anledning kan ett omfattande ämne förhöras i flera omgångar, och ersättning betalas då för varje delförhör.

Om läraren i ämnet i fråga inte kan förhöra en privatelev, kan ersättningen för förhör av privatelev betalas till en rektor som genomför förhöret.

Om flera privatelever förhörs vid samma förhör/delförhör i ett läroämne, betalas följande ersättning per förhörd elev:

Antal elever	
1–3	fullt arvode
och därutöver för varje följande elev	
4–9	1/2
10–20	1/4
21–	1/6

Arvode av det fulla arvode/delarvode som bestäms enligt UKTA, DEL 1, Gymnasier, § 9 mom.1.

Ersättningsgrunden per övervakningstimme för en ämneslärare som övervakar ett skriftligt förhör av en privatelev är lärarens ordinarie lön dividerad med 152, såvida inte övervakningen sker vid sidan av en annan avlönad arbetsuppgift.

Till rektorer betalas för de administrativa uppgifter som en privatelev föranleder en ersättning på 34,98 euro per år.

För preliminär granskning och bedömning av en privatelevs studentskrivning betalas en innehavare av ämneslärartjänst en ersättning på 34,98 euro per prov. För realämnena är ersättningen dock 1/4 av det ovan nämnda arvudet för varje ämnesgrupp. Granskning och bedömning av olika delar av prov i främmande språk anses utgöra ett enda prov. För vartdera provet i modersmålet betalas en separat ersättning för granskning och bedömning.

En privatelev är en person som deltar i ett prov som ingår i studentexamen, med undantag av

1. gymnasiets egen elev, som ännu inte har avlagt slutexamen vid gymnasiet eller studentexamen
2. en elev som i sin egen skola tar om ett underkänt obligatoriskt prov under två sådana examenstillfällen som avses i 16 § i studentexamensförordningen
3. en person/elev som i sin egen skola tar om ett en gång godkänt prov, om omtagningen sker under det examenstillfälle som följer omedelbart efter att studentexamen avlagts
4. en elev som i sin egen skola efter avlagd studentexamen kompletterar sin examen vid närmast följande examenstillfälle.

Uppgifter vid studentskrivningar då rektorn är jävlig

Om en innehavare av ämneslärartjänst åläggs att sköta rektorns uppgifter vid studentskrivningar då rektorn är jävlig att sköta dessa, betalas för varje timme som använts för uppgiften den ordinarie lönen dividerad med 152.

Arbete vid distansundervisning

Om en lärartjänsteinnehavare ålagts sköta arbete utom klass i anslutning till studerandes distansstudier, räknas till undervisningsskyldigheten det antal timmar som arbetsgivaren och läraren uppskattat på förhand och som arbetsgivaren fastställt i arbetsplanen. Grunden för lönebetalningen är att 1,5 timme undervisningsarbete på distans motsvarar en lektion.

Klubbarbete

Arvodesskäl för en klubbtimme som godkänts i arbetsplanen är lärarens egen övertimarvodesgrund dividerad med 24. Om klubben leds av en person som inte är tjänsteinnehavare eller timlärare vid gymnasiet/ grundskolan, betalas en ersättning som utgör timarvodet för en timlärare i bisyssla i årskurs 1–6 dividerat med 24.

2.4.3. Vuxengymnasier

Övriga särskilda uppgifter och som inte räknas till undervisningsskyldigheten är utöver dem som nämns nedan är (UKTA DEL A § 20, arvode för skötsel av annan lärares timme § 29 mom. 1, stödundervisning och del B § 17, tilläggsuppgifter i enskilda skolor/läroanstalter och kommuner).

Övriga särskilda uppgifter är också de uppgifter som anges i UKTA, DEL B, Bilaga 3 § 1 (förhör av privatelev, arbetsuppgifter i samband med studentskrivningar och uppgifter vid studentskrivningar då rektorn är jävig) och UKTA, DEL B § 17 (tilläggsuppgifter i enskilda skolor/läroanstalter och kommuner).

Övervakning av studentskrivningar

Om en lärartjänsteinnehavare övervakar studentskrivningar under en tid då läraren inte har andra avlönade uppgifter, är ersättningen per övervakningstimme lärarens ordinarie månadslön dividerad med 152.

Ansvarig för språklaboratorium

En lärartjänsteinnehavare som utsetts till ansvarig för ett språklaboratorium betalas ett timarvode som fås genom att den ordinarie lönen divideras med 152.

Anordnande och övervakning av sommarkurs

En lärare som ålagts ansvar för arrangemangen kring och övervakningen av en sommarkurs betalas separat för vardera sommarkursperioden en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme enligt lärarens egen övertimarvodesgrund.

2.5. ÖVERGÅNGSTILLÄGG/INDIVIDUELLT LÖNETILLÄGG**Övergångstillägg fr.o.m. 1.3.2007 vid övergång till löner baserade på arbetsvärdering**

Om en lärares totalinkomst enligt de avtalsbestämmelser i UKTA 2005–2007 som gällde 28.2.2007 är större än totalinkomsten fr.o.m. 1.3.2007 för samma uppgift och beräknad på samma antal veckotimmar, blir skillnaden ett individuellt övergångstillägg.

Tillämpningsanvisning Övergångstillägget kan betalas med anledning av att ett separat tilläggsarvode eller tillägg enligt det UKTA som gällde 28.2.2007 har slopats, förutsatt att läraren var anställd hos arbetsgivaren 28.2.2007 och att den uppgiftsrelaterade lönen för uppgiften som bestäms enligt § 7 kommer att bli lägre.

Det individuella övergångstillägget i denna paragraf slopas allteftersom det sker förändringar i den uppgiftsrelaterade lönen för tjänsten eller om tjänsteinnehavaren övergår till en annan tjänst.

Tillämpningsanvisning Som förändringar i den uppgiftsrelaterade lönen räknas inte allmänna förhöjningar eller individuella tillägg. Det är fråga om en övergång till en annan tjänst bland annat också när en person fråntas uppgiften som föreståndare eller biträdande föreståndare. Också någon annan förändring av de förhållanden som ligger till grund för övergångstillägget medför att övergångstillägget minskar.

Höjningarna av de uppgiftsrelaterade grundlönerna 1.3.2007 minskar inte övergångstillägget förutom att nybörjarundervisningen överförs till grundlönen.

2.6. ÖVERTIMARVODE

Till lärare betalas övertimarvode för de timmar som överskrider undervisningsskyldigheten i tjänsten, om inget annat bestäms i respektive bilaga. Årsarvode för en veckoövertimme betalas varje månad under året till lärare för vilka fastställts minst en övertimme per vecka utjämnade över alla arbetsveckor under läsåret.

Tillämpningsanvisning Årsarvode för en veckoövertimme innebär att ersättningen för sådan undervisning för hela läsåret som överstiger undervisningsskyldigheten utjämnas över 12 månader. En förutsättning för detta är att läraren har i genomsnitt minst en övertimme under alla undervisningsveckor vid skolan/läroanstalten.

Det belopp som per månad betalas som årsarvode för en veckoövertimme räknas ut på följande sätt:

$$\frac{\text{Den uppgiftsrelaterade lönen enligt respektive bilaga} \quad \times \quad \text{koefficienten för dyrortsklassen (I/0,83 eller II/0,85)}}{\text{undervisningsskyldigheten i tjänsten}}$$

Tillämpningsanvisning Övertimarvodet (= resultatet av uträkningen) avrundas till sist med en cents noggrannhet.

Årsarvodet för en veckoövertimme beräknas på basis av den uppgiftsrelaterade lönen och undervisningsskyldigheten i tjänsten. I den uppgiftsrelaterade lönen beaktas varken tjänsteinnehavarens årsbundna del av det individuella tillägget, andra individuella tillägg eller andra lönefaktorer som nämns särskilt i bilagorna. Som undervisningsskyldighet räknas undervisningsskyldigheten i tjänsten, utan beaktande av minskning av tjänsteinnehavarens undervisningsskyldighet.

Om antalet övertimmar är lägre än antalet arbetsveckor, betalas arvode för de timmar som hållits.

Tillämpningsanvisning Arvodet för en timme som hållits inkluderar också löneandelen för skolans ferier.

Priset för en enskild övertimme (engångstimarvode) får man genom att multiplicera det månatliga årsarvodet för en veckoövertimme med 12, så att det blir ett årligt övertimarvode, och sedan dividera resultatet med antalet undervisningsveckor vid skolan/läroanstalten, om inget annat bestäms i respektive bilaga.

Tillämpningsanvisning Antalet undervisningsveckor är 33 i vuxengymnasier, 35 i musikläroanstalter och 38 i alla andra skolor/läroanstalter.

Avrundning av vissa tilläggsarvoden

De arvoden som anges i detta avtal (övertimarvode och andra tilläggsarvoden) avrundas till närmaste cent så att 0,005 euro avrundas uppåt.

Tillämpningsanvisning Övertimarvodet beräknas på den uppgiftsrelaterade lönen, som multipliceras med 0,83 i dyrortsklass I och med 0,85 i dyrortsklass II. Resultatet dividerat med den oförminskade undervisningsskyldigheten per vecka och ger det årsarvode för en veckoövertimme som betalas per månad. När övertimarvodet räknas ut beaktas inte individuella tillägg enligt UKTA, DEL B § 8 eller övriga individuella tillägg.

Om en innehavare av klasslärartjänst har övertimmar på grund av undervisning av årskurs 7–9, i specialundervisning eller i gymnasiet är övertimarvodesgrunden för dessa timmar den samma som för timlärare med motsvarande undervisning.

Om en innehavare av lärartjänst i specialundervisning har övertimmar i den allmänna undervisningen i grundskolan eller i gymnasiet är övertimarvodesgrunden för dessa timmar den samma som för timlärare med motsvarande undervisning.

Om en innehavare av ämneslärartjänst har övertimmar i årskurs 1–6 eller i specialundervisning, är övertimarvodesgrunden för dessa timmar övertimarvodesgrunden för den egna tjänsten.

Om en innehavare av ämneslärartjänst ges övertimmar/särskilda uppgifter vid gymnasiet, ersätts de enligt gymnasiets arvodesgrund för timundervisning.

Om en lärartjänsteinnehavare i gymnasiet ges övertimmar/särskilda uppgifter i grundskolan, ersätts de enligt grundskolans arvodesgrund för timundervisning.

Övertimarvodesgrunden för en timlärare i huvudsyssla är den uppgiftsrelaterade grundlönen som vägts utgående från lönesättningspunkter, om det för läraren har räknats ut en vägd lön enligt UKTA, DEL A § 46. Om en timlärares undervisningsskyldighet är en vägd undervisningsskyldighet enligt UKTA, DEL A § 47 används den vägda undervisningsskyldigheten när övertimarvodet räknas ut.

2.6.1. Gymnasier

För de timmar som överstiger undervisningsskyldigheten betalas en lärartjänsteinnehavare övertimarvode. Övertimarvodet bestäms enligt UKTA, DEL A § 22.

Tillämpningsanvisning Övertimarvodet beräknas på den uppgiftsrelaterade lönen, som multipliceras med 0,83 i dyrortsklass I och med 0,85 i dyrortsklass II. Resultatet dividerat med den oförminskade undervisningsskyldigheten per vecka enligt UKTA, DEL B, Gymnasier, § 3 mom. 1–2 ger det årsarvode för en veckoövertimme som betalas per månad. När övertimarvodet räknas ut beaktas inte individuella tillägg enligt UKTA, DEL B § 8 eller övriga individuella tillägg.

Om en lärartjänsteinnehavare ges övertimmar/särskilda uppgifter i grundskolan, ersätts de enligt grundskolans arvodesgrund för timundervisning.

Tillämpningsanvisning Övertimarvodesgrunden för en timlärare i huvudsyssla är den vägda uppgiftsrelaterade lönen, om det för läraren har räknats ut en vägd lön enligt UKTA DEL A § 46 och/eller en vägd undervisningsskyldighet enligt § 47.

2.6.2. Vuxengymnasier

För de timmar som överstiger undervisningsskyldigheten betalas en lärartjänsteinnehavare övertimarvode. Övertimarvodet bestäms enligt UKTA, DEL A, § 22.

Tillämpningsanvisning Övertimarvodet beräknas på den uppgiftsrelaterade lönen, som multipliceras med 0,83 i dyrortsklass I och med 0,85 i dyrortsklass II. Resultatet dividerat med den oförminskade undervisningsskyldigheten per vecka enligt UKTA DEL B, Vuxengymnasier § 6 ger det årsarvode för en veckoövertimme som betalas per månad.

När övertimarvodet räknas ut beaktas inte individuella tillägg enligt UKTA, DEL B, Vuxengymnasier, § 8 eller övriga individuella tillägg.

Om en lärartjänsteinnehavare ges övertimmar/särskilda uppgifter i grundskolan, ersätts de enligt grundskolans arvodesgrund för timundervisning.

Tillämpningsanvisning Övertimarvodesgrunden för en timlärare i huvudsyssla är den vägda uppgiftsrelaterade lönen, om det för läraren har räknats ut en vägd lön och/eller en vägd undervisningsskyldighet enligt del A.

3. ARBETSTID/UNDERVISNINGSSKYLDIGHET

3.1. GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN

Rektorer

På rektorer tillämpas en helhetsarbetstid som i tillämpliga delar följer en byråarbetstid anpassad till grundskolans/läroanstaltens verksamhet.

Protokollsanteckning Rektorsuppgifterna består delvis av sådana uppgifter som är svåra att utföra inom byråarbetstiden och delvis av sådana som skall utföras eller som det är ändamålsenligt att utföra på någon annan plats än i skolan. Arbetsmängden varierar också betydligt under läsåret. Därför är arbetstiden flexibel både dagligen och under olika tider av läsåret och avviker till denna del från byråarbetstid.

Om en skola/läroanstalt varaktigt arbetar i två eller flera fristående enheter minskas antalet undervisningstimmar per vecka med sammanlagt 2–4 veckotimmar för rektor, biträdande föreståndare/ biträdande rektor, vice föreståndare och skolföreståndare. Vid minskningen skall beaktas hur stora enheterna är, var de är belägna och hur uppgifterna fördelas mellan de nämnda personerna. Om enheterna är belägna mycket långt från varandra eller annars verkar under särskilt svåra förhållanden, kan arbetsgivaren utöver vad som anges ovan minska antalet undervisningstimmar med sammanlagt högst fyra veckotimmar.

Om klasser som hör till en annan skola/läroanstalt varaktigt arbetar i samband med en skola, minskas undervisningsskyldigheten för dessa skolors rektorer, biträdande föreståndare/biträdande rektorer, vice föreståndare och skolföreståndare högst såsom ovan.

Tillämpningsanvisning En skola/läroanstalt arbetar inte i två eller flera fristående enheter i den mening som avses i föregående stycket om de olika byggnaderna är belägna nära varandra, på tomter som ligger bredvid eller mitt emot varandra eller på samma tomt så att de bildar en fast och enhetlig funktionell skolhelhet.

Antal undervisningstimmar för rektorer

Antalet undervisningstimmar per vecka för en **rektor i en skola med årskurs 1–6** är följande:

Antal lönegrundsgrupper i skolan	Undervisningstimmar per vecka
12–17	11–13
8–23	10–12
24–29	7–10
30–35	5–7
36–41	4–6
42–	–2

Antalet undervisningstimmar per vecka för en **rektor i en skola med årskurs 7–9** är följande:

Antal lönegrundsgrupper i skolan	Undervisningstimmar per vecka
1–3	0–12
4–9	8–10
10–20	6–8
21–25	5–7
26–30	3–5
31–	–2

Antalet undervisningstimmar per vecka för en **rektor vid en specialskola** är följande:

Antal lönegrundsgrupper i skolan	Undervisningstimmar per vecka
1–3	11–13
4–9	9–11
10–20	7–9
21–25	6–8
26–30	4–6
31–	2–4

Antalet undervisningstimmar för en rektor som är gemensam för två eller flera grundskolor med årskurs 1–6 eller årskurs 7–9 bestäms på samma grunder som lönen med det sammanlagda antalet lönegrundsgrupper i skolorna som grund.

Arbetstid och undervisningstimmar för biträdande rektorer

Arbetstiden för en biträdande rektor med helhetsarbetstid och helhetslön bestäms enligt samma grund som för rektorer.

Antalet undervisningstimmar för en biträdande rektor är minst den övre gränsen på skalan över antalet undervisningstimmar för skolans rektor. När antalet undervisningstimmar fastställs skall skolans/läroanstaltens storlek och övriga lokala förhållanden beaktas. Med hänsyn till särskilda lokala förhållanden kan arbetsgivaren för ett läsår i taget besluta att antalet undervisningstimmar för en biträdande rektor vid ett gymnasium understiger den nämnda gränsen med högst 3 veckotimmar.

Undervisningsskyldighet för lärare som ger klassundervisning eller specialundervisning

i förskollärartjänst	23
i klasslärartjänst	24
i speciallärartjänst	24
i specialklasslärartjänst	22

Tillämpningsanvisning Undervisningsskyldigheten för en timlärare i ovan nämnda undervisning är densamma som för en tjänsteinnehavare.

Undervisningsskyldighet för ämneslärare

modersmålet och litteratur (också finska/svenska som andra språk)	18
det andra inhemska språket, främmande språk också främmande språk som modersmål (elevens hemspråk)	20
matematik, fysik, kemi, informationsteknik, bildkonst och musik	21
religion, livsåskådningskunskap, historia, samhällslära, huslig ekonomi, merkantila ämnen, hälsokunskap, biologi och geografi	23
textilslöjd, teknisk slöjd, gymnastik, jord- och skogsbruk och trädgårdsskötsel, elevhandledning	24
övriga ämnen	23

Undervisningsskyldigheten för en timlärare i ovan nämnda undervisning är densamma som för en tjänsteinnehavare. Förutom i följande fall:

UKTA, DEL B, Bilaga 1, Grundskola, § 27 mom. 2,

Tillämpningsanvisning För en timlärare i huvudsyssla som undervisar i ett främmande språk som modersmål bestäms den uppgiftsrelaterade grundlönen enligt lönesättningspunkt 4 03 07 04 2 och undervisningsskyldigheten är 20. För en timlärare i huvudsyssla som undervisar i finska/svenska som andra språk bestäms den uppgiftsrelaterade grundlönen likaså enligt lönesättningspunkt 4 03 07 04 2, men undervisningsskyldigheten är 18.

UKTA, DEL B, Bilaga 1, Grundskola, § 28 mom. 2:

Om en timlärare inte har undervisningstimmar i grundskolan men mot ett arvode sköter en särskild uppgift för vilket ingen undervisningsskyldighet fastställts, bestäms arvodet enligt en undervisningsskyldighet på 23 timmar.

Om en innehavare av ämneslärartjänst undervisar i två eller flera ämnen med olika stor undervisningsskyldighet, beräknas en vägd undervisningsskyldighet.

Om en lärartjänstinnehavare för en separat förskoleklass utöver förskoleundervisningen undervisar inom annan grundläggande utbildning, beräknas en vägd undervisningsskyldighet.

Tillämpningsanvisning I UKTA DEL A § 47 finns en formel för uträkning av vägd undervisningsskyldighet och anvisningar för avrundning.

Undervisningsskyldigheten kan bestämmas som årlig undervisningsskyldighet genom att undervisningsskyldigheten per vecka multipliceras med 38.

Om en tjänsteinnehavare som är gemensam för en grundskola och ett gymnasium eller en tjänsteinnehavare vid en grundskola är tvungen att undervisa i ett årskurslöst gymnasium för att fullgöra sin undervisningsskyldighet, multipliceras klassundervisningstimmarna i gymnasiet med den enskilda lärarens gymnasiekoefficient, och dessa koefficienttimmar kan räknas in i lärarens undervisningsskyldighet. Om en grundskollärare har ålagts en uppgift i gymnasiet för vilken anvisats gymnasieresurstimmar, räknas dessa vid behov till undervisningsskyldigheten.

Minskning av undervisningsskyldigheten

Minskning av undervisningsskyldigheten för lärartjänsteinnehavare som förordnats till skolföreståndare eller biträdande skolföreståndare.

Undervisningsskyldigheten för en skolföreståndare för en eller flera skolor med årskurs 1–6 eller specialskolor (även gemensam för skola med årskurs 1–6 och specialskola) minskas genom att lärarens undervisningsskyldighet multipliceras med koefficienterna nedan:

Antal lönegrundsgupper i skolan	Koefficient för undervisningsskyldigheten
1–2	0,95
3–5	0,90
6–8	0,80
9–12	0,70
13–	0,60

Bilaga 1 - Grundskolan - Arbetstid

Om föreståndaren är gemensam för en skola med årskurs 1–6 och en specialskola bestäms undervisningsskyldigheten enligt ovanstående tabell separat för vardera skolan, dock så att föreståndaren har minst fyra timmar undervisningsarbete i veckan. Utöver det som sägs ovan minskas undervisningsskyldigheten för en föreståndare för en skola med årskurs 1–6 och en specialskola enligt följande:

Antal lönegrundsgupper i skolan/skolorna

4–7	1 veckotimme
8–	2 veckotimmar

Då två eller flera skolor med årskurs 1–6 verkar under ledning av en gemensam föreståndare, kan arbetsgivaren minska undervisningsskyldigheten för föreståndaren med högst två veckotimmar.

Undervisningsskyldigheten för en lärare som är biträdande föreståndare för en eller flera skolor med årskurs 1–6 minskas genom att lärarens undervisningsskyldighet multipliceras med koefficienten nedan:

Antal lönegrundsgupper i skolan/skolorna	Koefficient för undervisningsskyldigheten
30–35	0,90
36–41	0,80
42–	0,60

Undervisningsskyldigheten för en lärare som förordnats till biträdande föreståndare i en annan skola/andra skolor än de som nämns ovan minskas genom att lärarens undervisningsskyldighet multipliceras med koefficienten nedan:

Antal lönegrundsgupper i skolan/skolorna	Koefficient för undervisningsskyldigheten
15–20	0,90
21–25	0,80
26–30	0,60
31–	0,50

Om undervisningsskyldigheten för en föreståndare/biträdande föreståndare har bestämts som ett vägt medeltal av olika läroämnen, beräknas minskningen utgående från den oavrundade vägda undervisningsskyldigheten. Om undervisningsskyldigheten för föreståndaren eller den biträdande föreståndaren inte blir ett heltal, avrundas undervisningsskyldigheten till närmaste heltal. Om två heltal är lika nära, görs avrundningen nedåt. Om en grundskola och ett gymnasium har en gemensam rektor och en grundskollärare förordnats till biträdande föreståndare, räknas lönegrundsgруппerna i grundskolan och gymnasiet ihop vid bestämning av minskningen enligt tabellen ovan.

Annan minskning av undervisningsskyldigheten

Om en lärartjänsteinnehavare undervisar vid två eller flera enheter och enligt arbetsplanen är tvungen att under dagen förflytta sig mellan enheterna minskas undervisningsskyldigheten med en veckotimme. Om läraren enligt arbetsplanen under dagen förflyttar sig till en annan enhet i genomsnitt minst tre gånger per vecka, är minskningen en och en halv veckotimme; om läraren förflyttar sig i genomsnitt minst fem gånger är minskningen två årsveckotimmar, och om läraren förflyttar sig i genomsnitt minst åtta gånger, är minskningen två och en halv årsveckotimme. Alternativt om läraren på grund av undervisningstimmarna blir tvungen att från sin bostad eller den enhet som är belägen närmast bostaden resa till en annan eller flera andra enheter sammanlagt minst 30 kilometer per vecka, räknat längs den kortaste möjliga ruten, minskar undervisningsskyldigheten med en veckotimme, och dessutom en halv årsveckotimme för varje följande antal av 50 kilometer som beräknats på samma sätt.

Tillämpningsanvisning Lärartjänsteinnehavarens undervisningsskyldighet minskas inte enligt denna paragraf om avståndet mellan enheterna är kortare än en kilometer. Om båda minskningsgrunderna kommer i fråga för en och samma lärare, räknas minskningen separat för de båda alternativen och fastställs enligt det alternativ som är fördelaktigare för läraren. Paragrafen stycke 1 ovan tillämpas inte på timlärare.

För en innehavare av specialklasslärartjänst som undervisar i träningsklass och för en innehavare av klasslärartjänst eller specialklasslärartjänst till vars klass hör elever från två eller flera årskurser minskas undervisningsskyldigheten med en veckotimme. Undervisningsskyldigheten minskas dock inte vid undervisning av mycket gravt utvecklingsstörda.

Om det i en undervisningsgrupp inom den grundläggande utbildningen finns en eller flera förskoleelever minskas undervisningsskyldigheten för en innehavare av klasslärar- eller specialklasslärartjänst med en veckotimme. Undervisningsskyldigheten minskas dock inte om det i undervisningsgruppen enbart finns förskoleelever med förlängd läroplikt.

Tillämpningsanvisning Minskningen av undervisningsskyldigheten förutsätter att klassläraren eller specialklassläraren ger åtminstone hälften av hela undervisningsgruppens undervisning i en sammansatt klass. Om både mom. 1 och 2 uppfylls minskas lärarens undervisningsskyldighet med två timmar.

Om en innehavare av ämneslärartjänst eller en timlärare (i ämnesundervisning) undantagsvis åläggs att sköta en klass i årskurs 1–6 och ingen egen klasslärare utsetts för klassen, minskas undervisningsskyldigheten med en veckotimme.

Särskilda arbetsuppgifter som kan räknas till undervisningsskyldigheten

Om en lärartjänsteinnehavare inte kan anvisas det antal timmar som undervisningsskyldigheten förutsätter, skall bestämmelserna i UKTA DEL A § 19 mom. 2 (elevhandledning) och DEL B § 16 (förberedelse av demonstrationstimmor) och de särskilda uppgifter som anges nedan till behövliga delar räknas in i lärarens undervisningsskyldighet.

Skötsel av bibliotek

En lärartjänsteinnehavare som sköter skolans bibliotek får

1. en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme, om biblioteket är öppet en timme i veckan under arbetsåret,
2. en ersättning som motsvarar årsarvodet för två veckoövertimmar, om biblioteket är öppet minst två

- timmar i veckan och antalet boklån under föregående läsår har varit minst 3 500, och
3. en ersättning som motsvarar årsarvodet för tre veckoövertimmar, om biblioteket är öppet minst tre timmar i veckan och antalet boklån under föregående läsår har varit minst 6 000.

Utöver vad som bestäms ovan får en lärare som sköter ett (referens)bibliotek vid en skola med årskurs 7–9, eller vid en skola med årskurs 1–6 där antalet lärare är minst sex, en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme.

Skötsel av samlingar

En innehavare av ämneslärtjänst som sköter samlingar i biologi respektive fysik och kemi får en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme.

Ordnanande av musikframträdanden

En innehavare av ämneslärtjänst som ordnar skolans gemensamma musikframträdanden får en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme. Om ordnandet av skolans gemensamma musikframträdanden i en skola med minst sex lärare ålagts en klasslärare, specialklasslärare eller speciallärare, betalas likaså en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme.

Klassföreståndaruppgifter

En lärtjänsteinnehavare som åläggs att sköta klassföreståndaruppgifter för årskurs 7-9 betalas en ersättning som motsvarar en veckotimme, vilken bestäms enligt övertimarvodesgrunden i lärarens egen tjänst.

Ledning och övervakning av kostservice

En innehavare av lärtjänst i huslig ekonomi som ålagts ledningen och övervakningen av kostservicen betalas en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme för varje påbörjat antal av åtta grundskolor. Ersättningen kan dock motsvara högst sex årsveckoövertimmar.

Om ledningen och övervakningen av kostservicen ålagts flera lärare i huslig ekonomi, delas den veckotimkvot som avses ovan mellan dessa lärare i proportion till arbetsmängden.

Skötsel av AV-material och ansvar för datorutrustning

En lärtjänsteinnehavare som ålagts att sköta AV-material betalas följande ersättning:

Skola med årskurs 7–9	
1–11 lönegrundsgrupper	1 årsveckotimme
12– lönegrundsgrupper	1,5 årsveckotimme
Skola med årskurs 1–6 och specialskola	
under 12 lönegrundsgrupper	0,5 årsveckotimme
12–19 lönegrundsgrupper	1 årsveckotimme
20– lönegrundsgrupper	1,5 årsveckotimme

Om en skola med årskurs 7–9 och ett gymnasium har gemensamt AV-material som en grundskollärare har ålagts att sköta, beaktas också gymnasiets lönegrundsgrupper. En lärare som ålagts ansvara för skötsel och övervakning av datautrustning betalas en ersättning motsvarande en veckotimme enligt lärarens egen övertimarvodesgrund, och i årskurs 7–9 där informationsteknik läses som tillvalsämne betalas en ersättning motsvarande två veckotimmar.

Elevkårshandledning

En lärtjänsteinnehavare som ålagts att handleda elevkåren för årskurs 7–9 betalas en ersättning motsvarande en halv veckotimme enligt lärarens egen övertimarvodesgrund om det finns 1–6 lönegrundsgrupper i skolan, en ersättning motsvarande en veckotimme om det finns 7–14 lönegrundsgrupper i skolan och en ersättning motsvarande en och en halv veckotimme i större skolor.

Korsanvändning av vissa ersättningar

Om arbetsgivaren anser det vara ändamålsenligt, kan timmarna sammanslås för de ersättningar som anges i skötsel av bibliotek, skötsel av samlingar, skötsel av AV-material och ansvar för datorutrustning och elev-

kårshandledning. För skötseln av dessa uppgifter kan arbetsgivaren fördela högst det sammanslagna antalet timmar på något annat sätt än vad som bestäms i dessa paragrafer.

Klubbarbete

Ersättningen för en klubbtimme som godkänts i arbetsplanen är lärarens egen övertimarvodesgrund dividerad med 24. Om klubben leds av en person som inte är tjänsteinnehavare eller timplärare vid grundskolan/gymnasiet betalas en ersättning som utgör timarvodet för en timplärare i bisyssla i årskurs 1–6 dividerat med 24.

Ledning av verksamhet för elever som väntar på skolskjuts

En lärartjänsteinnehavare som leder verksamhet för elever som väntar på skolskjuts betalas för varje övervakningstimme en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme för klasslärare (4 03 04 03 1). Ersättningen betalas inte om arbetet utförs i samband med någon annan avlönad uppgift.

Ledning av fritidsverksamhet för elever på elevhem

För en timme fritidsledning för elever på elevhem betalas en lärartjänsteinnehavare en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme för klasslärare (4 03 04 03 1).

Lärrarhandledning

För en timme lärrarhandledning betalas ersättning enligt övertimarvodesgrunden i lärarens egen tjänst.

3.2. GYMNASIET

Rektorer

En gymnasierektors undervisningstimmar per år fastställs lokalt till mellan 152 och 418 timmar.

Tillämpningsanvisning Då antalet undervisningstimmar för en rektor för ett gymnasium/vuxengymnasium fastställs bör beaktas bland annat läroanstaltens storlek, eventuell verksamhet på flera ställen, eventuella särskilda utbildningsuppgifter för läroanstalten, ledning av flera läroanstalter och andra lokala särförhållanden

Ämneslärare/timplärare

Samplanering

I arbetstiden för ämneslärare ingår deltagande i samplanering så, att det för lärarmöten, ämnesgruppmöten och konferenser reserveras, beroende på systemet i skolan, 2–5 timmar för varje lärare per två veckor.

Vid ämnesundervisning är undervisningsskyldigheten per vecka i olika ämnen följande:

modersmålet och litteratur (också finska/svenska som andra språk, dvs. S2)	16
det andra inhemska språket, främmande språk (också främmande språk som modersmål, dvs. elevens hemspråk) och informationsteknik	19
matematik, fysik, kemi, bildkonst, musik	20
religion, filosofi, psykologi, livsåskådningskunskap, biologi, geografi, historia, samhällslära	21
studiehandledning, huslig ekonomi, textilslöjd, teknisk slöjd	22
gymnastik, hälsokunskap och andra tillvalsämnen som inte direkt anknyter till ovan nämnda ämnen (tillämpad kurs)	23

I A1–2- och B1-språken är undervisningsskyldigheten per vecka en timme mindre än vad som anges ovan.

Undervisningsskyldigheten, minskningen av denna och övertimmarna räknas som ett antal undervisningstimmar per år. Om en lektor undervisar i två eller flera ämnen med olika stor undervisningsskyldighet eller undervisar i både ett gymnasium och ett vuxengymnasium, räknas den vägda undervisningsskyldigheten

ut som timmar per år. Den vägda undervisningsskyldigheten beräknas enligt de grunder som anges i UKTA, DEL A, § 47.

Minskning av undervisningsskyldigheten

Annan minskning av undervisningsskyldigheten än för biträdande rektorer, se även UKTA, DEL B § 22 mom. 4.

Minskning av undervisningsskyldigheten för biträdande rektorer

För en lärartjänsteinnehavare som förordnats till biträdande rektor minskas undervisningsskyldigheten genom att lärarens undervisningsskyldighet multipliceras med koefficienterna nedan.

Antal elever	Koefficient för undervisningsskyldigheten
200–400	0,90
401–600	0,70
601–	0,60

Om den biträdande rektorns undervisningsskyldighet inte blir ett heltal, avrundas den minskade undervisningsskyldigheten till närmaste heltal. Om två heltal är lika nära, görs avrundningen nedåt.

Minskningen av undervisningsskyldigheten för en biträdande rektor som är gemensam för gymnasiet och årskurs 7–9 i grundskolan beräknas enligt det sammanslagna antalet elever i årskurs 7–9 och gymnasiet.

Särskilda arbetsuppgifter som kan räknas till undervisningsskyldigheten

Koefficienttimmar och gymnasieresurstimmar räknas till en lärartjänsteinnehavares undervisningsskyldighet om skyldigheten inte fylls av klassundervisningstimmar. Andra timmar som kan räknas till undervisningsskyldigheten är förberedelse av demonstrationer och elevhandledning. För timmar som överskrider undervisningsskyldigheten betalas ersättning enligt lärarens egen övertimarvodesgrund.

Koefficienttimmar

Det totala antalet timmar som ligger till grund för lönebetalningen får man genom att multiplicera antalet klassundervisningstimmar med 1,10. Med klassundervisningstimmar avses här klasstimmar i ett ämne, klasstimmar i elevhandledning, stödundervisningstimmar och timmar för förberedelse av demonstrationer.

Tillämpningsanvisning Timmar för förberedelse av demonstrationer räknas ihop med klassundervisningstimmar i fysik och kemi, och summan multipliceras med 1,10. Exempel: En lärare har 15 timmar fysik och kemi per vecka. Demonstrationstimmar är 3, och då blir det totala timantalet 18. Antalet koefficienttimmar är 1,8. Det timantal som ligger till grund för lönebetalningen uppgår då sammanlagt till 19,8.

Gymnasieresurstimmar

För de arbeten och uppgifter som rektorn och lärarkåren anser viktiga med tanke på gymnasiets mål och som ålagts lärare i arbetsplanen, till exempel preliminär granskning av studentexamensprov och muntliga förhör i anknytning till slutexamen vid gymnasiet, bör gymnasiet anslå 20 veckotimmar per gymnasium och 0,14 veckotimmar per elev, såvida inte lärarkåren beslutar om en mindre resursanvändning för ett läsår åt gången. I så fall skall det antal veckotimmar som inte använts för uppgifter utom klass användas till undervisningsarbete.

Övriga särskilda uppgifter

De särskilda uppgifterna räknas inte till undervisningsskyldigheten.

Undervisningsskyldigheten för timlärare bestäms enligt UKTA, DEL B, Bilaga 2, Gymnasier § 3, men undervisningsskyldigheten i modersmålet och litteratur är 18 timmar.

Om en timlärare inte undervisar i något läroämne i gymnasiet, utan har ålagts att sköta stödfunktioner vid skolan (resursen tas från gymnasieresursen), är den kalkylerade undervisningsskyldigheten för dessa uppgifter 23 veckotimmar. Om läraren vid läsårets början har anställts som timlärare i huvudsyssla (inom

ramen för timmarna vid gymnasiet i fråga), men det timantal som huvudsysslan förutsätter (16 x 38) trots allt inte uppfylls under läsåret, betalas ändå lön enligt det antal timmar som huvudsysslan förutsätter.

Särskilda bestämmelser

I övrigt tillämpas på anställningsvillkoren för timlärare de bestämmelser i del A i UKTA som gäller timlärare i huvudsyssla och bisyssla.

På timlärare tillämpas följande bestämmelser (UKTA, DEL B, Bilaga 2, Gymnasier):

§ 5 Särskilda arbetsuppgifter som kan räknas till undervisningsskyldigheten

§ 6 Koefficienttimmar

§ 7 Gymnasieresurstimmar

§ 8 Arvode för förhör av en elev vid gymnasiet samt preliminär granskning och bedömning av studentskrivningar

§ 9 Förhör av privatelev och arbetsuppgifter i samband med studentskrivningar

§ 11 Arbete vid distansundervisning

§ 12 Klubbarbete

På timlärare i huvudsyssla tillämpas utöver bestämmelserna ovan följande bestämmelser i denna bilaga:

§ 2 Samplanering

§ 4 Minskning av undervisningsskyldigheten för biträdande rektorer

§ 13 Övertimarvode

§ 16 Vissa avvikande timarvoden

Bestämmelsen om timarvoden för en lärare enligt § 33 mom. 3 i bilaga 2 i UKTA 2001–2002 tillämpas så länge läraren är kvar i den tjänst som läraren förflyttades till då rätten till timarvodet uppkom.

3.3. VUXENGYMNASIET

Undervisningstimmar per år för en rektor för ett vuxengymnasium fastställs lokalt till mellan 132 och 363 timmar. I antalet undervisningstimmar kan ingå handledning och övervakning av övningsuppgifter i modersmål och litteratur (bilaga 3 § 6 mom. 2) och anordnande av sommarkurser (bilaga 3 § 9).

Tillämpningsanvisning Då antalet undervisningstimmar för en rektor för ett gymnasium/vuxengymnasium fastställs bör beaktas bland annat läroanstaltens storlek, eventuell verksamhet på flera ställen, eventuella särskilda utbildningsuppgifter för läroanstalten, ledning av flera läroanstalter och andra lokala särförhållanden.

Undervisningsskyldigheten är 18 veckotimmar, i A1–2- och B1- språk dock 17 veckotimmar.

Den årliga undervisningsskyldigheten fås genom att undervisningsskyldigheten per vecka enligt mom. 1 multipliceras med 33. Med samma koefficient omvandlas till årstimmar minskningen av undervisningsskyldigheten och de uppgifter som räknas till undervisningsskyldigheten samt de uppgifter som ersätts separat utifrån veckotimmarna. Detsamma gäller också lektorer som har timmar vid såväl ett vuxengymnasium (UKTA, Bilaga 3) som ett gymnasium (UKTA, Bilaga 2).

Om en lärartjänsteinnehavare undervisar i två eller flera ämnen med olika stor undervisningsskyldighet eller undervisar i både ett gymnasium och ett vuxengymnasium, räknas en vägd undervisningsskyldighet ut som timmar per år.

Om en lärartjänsteinnehavares undervisningsskyldighet inte uppfylls under läsåret, betalas dock ordinarie lön för hela läsåret.

Minskning av undervisningsskyldigheten

Annan minskning av undervisningsskyldigheten, se UKTA DEL B § 22 mom. 4.

Minskning av undervisningsskyldigheten för biträdande rektorer

För en lärartjänsteinnehavare som förordnats till biträdande rektor minskas undervisningsskyldigheten per läsår genom att lärarens undervisningsskyldighet multipliceras med en koefficient mellan 0,90 och 0,60. När arbetsgivaren fastställer koefficienten skall läroanstaltens storlek och övriga lokala förhållanden beaktas.

Särskilda arbetsuppgifter som kan räknas till undervisningsskyldigheten

Andra timmar som kan räknas till undervisningsskyldigheten är förberedelse av demonstrationer (UKTA, DEL B, § 16).

Till en lärartjänsteinnehavares undervisningsskyldighet räknas följande antal timmar som tillägg för vuxengymnasium:

1. 5 timmar för varje obligatorisk eller valfri lärokurs på gymnasiestadiet (28 lektioner) för muntligt slutförhör i samband med slutexamen och för preliminär granskning och bedömning av studentskrivningar och
2. 3 timmar för varje kurs inom den grundläggande utbildningen och varje annan gymnasiekurs än de ovan nämnda kurserna (28 lektioner).
3. Om kursen innehåller färre eller fler lektioner än 28, utökas antalet timmar i fråga om frivilliga eller valfria gymnasiekurser med 33/28 och i fråga om kurser i samband med grundläggande utbildning och andra än ovan nämnda gymnasiekurser med 31/28 av kursens timantal.

För handledning i och övervakning av modersmåls- och litteraturovningar räknas 7 timmar per modersmåls- och litteraturkurs (28 lektioner) till undervisningsskyldigheten för en innehavare av ämneslärartjänst.

För uppgiften som grupphandledare räknas en veckotimme till lärartjänsteinnehavarens undervisningsskyldighet, och för studiehandledning utom klass räknas det antal timmar som i arbetsplanen fastställs för uppgiften till lärarens undervisningsskyldighet.

Om en lärartjänsteinnehavare åläggs skötsel av samlingar, AV-material, datorutrustning eller bibliotek som vuxengymnasiet förvaltar och ansvarar för, räknas det antal veckotimmar som fastställs i arbetsplanen till lärarens undervisningsskyldighet. För ändamålet kan totalt användas högst 10 veckotimmar.

Undervisningsskyldigheten för en timlärare är 18 veckotimmar, med undantag av A1–2- och B1-språk, där den är 17 veckotimmar. I fråga om jord- och skogsbruk, merkantila ämnen, informationslära, familjefostran, scenkonst och teaterkonst samt talundervisning är undervisningsskyldigheten 20 veckotimmar. Om en timlärare inte har timmar i något ämne i vuxengymnasiet, utan enbart sköter uppgifter utom klass vilka ersätts separat, är den kalkylerade undervisningsskyldigheten för dessa uppgifter 20 veckotimmar.

På timlärare tillämpas UKTA, DEL B § 16 (förberedelse av demonstrationer), § 17 mom. 6 (tilläggsuppgifter i enskilda skolor/läroanstalter och kommuner) och § 18 mom. 1 (administrativa rektorsuppgifter), § 9 och 10 i bilaga 2 och i denna bilaga § 7–9 och § 4 mom. 2–3 (undervisningsskyldighet), § 5 (minskning av undervisningsskyldigheten för biträdande rektorer) och § 6 (timmar som räknas till undervisningsskyldigheten).

På timlärare i huvudsyssla tillämpas § 3 (samplanering) och § 10 (overtimarvode). Om det antal timmar som förutsätts av en timlärare i huvudsyssla inte uppfylls under läsåret, betalas ändå ordinarie lön för hela läsåret enligt gränsen för huvudsyssla.

På timlärare tillämpas i övrigt i tillämpliga delar följande bestämmelser UKTA, i gymnasiebilagan (bilaga 2): § 14 mom. 3, 4 och 7 (lönebestämmelser för timlärare, samplanering och undervisningsskyldighet) och § 15 (särskilda bestämmelser).

IV. TJÄNSTEVILLKOREN I ÖVRIGA LÄROANSTALTER

1. MEDBORGARINSTITUT (UKTA, DEL F)

1.1. LÖN FÖR TJÄNSTE-/BEFATTNINGSSINNEHAVARE VID MEDBORGARINSTITUT

Uppgiftsrelaterad lön för rektorer och biträdande rektorer fr.o.m. 1.9.2008

4 07 01 00 1	Den uppgiftsrelaterade lönen för en rektor bestäms enligt följande löneskala:
dyrortsklass I	3 037,92–3 668,74 €/mån.
dyrortsklass II	2 967,38–3 584,81 €/mån.

4 07 02 00 2	Den uppgiftsrelaterade grundlönen för en biträdande rektor bestäms enligt följande löneskala:
dyrortsklass I	2 571,97–3 250,75 €/mån.
dyrortsklass II	2 512,26–3 175,29 €/mån.

Grundlön för lärare fr.o.m. 1.9.2008.

		Lön, €/mån.
4 07 04 00 6	Lämplig högre högskoleexamen eller lämplig högre yrkeshögskoleexamen	I 2 247,78 II 2 195,79
4 07 04 00 7	Annan lämplig examen eller dispens för lärartjänst vid medborgarinstitut	I 2 022,47 II 1 975,69

Lön för planeringsansvarig lärare

Den uppgiftsrelaterade lönen för en planeringsansvarig lärare bestäms enligt följande löneskala (Lön, €/mån):

4 07 04 00 8	Lämplig högre högskoleexamen eller lämplig högre yrkeshögskoleexamen	2 488,59-2 761,86
4 07 04 00 9	Annan lämplig examen eller dispens för lärartjänst vid medborgarinstitut	2 250,81–2 449,35

Årsbunden del av det individuella tillägget

Den tid som berättigar till årsbunden del för rektorer, lärare i huvudsyssla och planeringsansvariga lärare och uträkningen av tiden bestäms enligt UKTA, DEL A, § 11–17. Antalet år som berättigar till den årsbundna delen och procenttalen är följande:

	5 år	8 år	10 år	15 år	20 år
Rektorer och biträdande rektorer	2 %	5 %	5 %	4 %	6 %
Lärare	2 %	5 %	9 %	6 %	6 %
Planeringsansvariga lärare	2 %	5 %	10 %	10 %	10 %

1.2. ARBETSTID FÖR TJÄNSTE-/BEFATTNINGSSINNEHAVARE

På rektorer tillämpas en helhetsarbetstid som i tillämpliga delar följer en byråarbetstid anpassad till läroanstaltens verksamhet.

Protokollsanteckning I rektorsuppgifterna ingår delvis uppgifter som är svåra att utföra inom byråarbetstiden och delvis uppgifter som det är mer ändamålsenligt att utföra någon annanstans än i skolan. Dessutom varierar rektorns arbetsmängd under läsåret. Därför är arbetstiden flexibel både dagligen och under olika tider av läsåret och avviker från byråarbetstid.

Rektorer har rätt till semester enligt UKTA, DEL A § 29 mom. 1.

En rektors undervisningsskyldighet fastställs av arbetsgivaren till mellan 75 och 100 timmar med beaktande av institutets storlek och andra lokala omständigheter. Vid en läroanstalt med minst 11 000 undervisningstimmar per arbetsår gäller för biträdande rektorns arbetstid och semester vad som ovan föreskrivs om rektorer.

Undervisningsskyldigheten för en biträdande rektor är 150 timmar under arbetsåret.

Årlig arbetstid och antal undervisningstimmar för lärare

Lärare är skyldiga att hålla följande antal undervisningstimmar per arbetsår:

- a) lärare i samhällsämnena, pedagogik, modersmålet, det andra inhemska språket och främmande språk samt i matematisknaturvetenskapliga ämnen 530 timmar,
- b) övriga lärare 580 timmar.

Den övriga arbetskyldigheten för en lärare uppgår till 350 timmar per arbetsår. Om en lärare i medeltal reser 200 kilometer per vecka på grund av resor till en annan verksamhetsenhet, räknas av den för resor använda tiden högst 75 timmar per år till den ovan nämnda övriga arbetskyldigheten.

Om en lärare undervisar i flera ämnen med olika undervisningsskyldighet, skall undervisningstimmarna per år räknas så att de vägs enligt de olika ämnena.

Om undervisningsskyldigheten bestäms så att den understiger de timantal som anges i ovan, skall den övriga arbetskyldigheten ökas med 1,5 timme per minskad undervisningstimme. Med lärarens samtycke kan undervisningsskyldigheten också ett arbetsår isänder bestämmas vara större, varvid den övriga arbetskyldigheten minskas med 1,5 timme per tillagd undervisningstimme. Den övriga arbetskyldigheten är då minst 200 timmar per arbetsår.

En undervisningstimme omfattar 45 minuter. Till undervisningstimmen hör förberedelse av undervisningen och likaså utarbetande och korrigering av till undervisningen hörande repetitioner, prov och övriga uppgifter samt deltagande i lärarmöten. En timme av den övriga arbetskyldigheten omfattar 60 minuter.

Tillämpningsanvisning Till den övriga arbetskyldigheten hör, beroende på institutarbetets karaktär, allmänna arrangemang, uppgörande av läroplan, utveckling av undervisningen, studiehandledning, deltagande i elevkårsverksamheten vid institutet samt andra liknande uppgifter.

Om en lärare får i uppgift att sköta handledningen av distansundervisning, räknas det av arbetsgivaren fastställda antalet handledningstimmar till undervisningstimmar så att 1,5 timme arbete motsvarar en undervisningstimme.

Med anledning av trettondagen, om denna infaller på en annan vardag än lördag, görs från en lärares arbetstid en kalkylerad minskning som motsvarar en dags arbets- och undervisningsskyldighet.

Minskning av antalet undervisningstimmar för lärare

Om en lärare är förordnad till biträdande rektor vid ett institut med 6 000–10 999 undervisningstimmar kan arbetsgivaren minska antalet undervisningstimmar för biträdande rektor till minst 400 timmar.

Om det vid institutet finns minst fyra lärartjänst innehavare, kan antalet undervisningstimmar för biträdande rektor minskas till minst 300 timmar.

Om en lärare är förordnad till avdelningsföreståndare kan arbetsgivaren minska lärarens undervisningstimmar till minst 400 timmar. Om det finns över 2 000 elever vid avdelningen kan arbetsgivaren minska

avdelningsföreståndarens undervisningstimmar till minst 150 timmar, om detta är synnerligen motiverat med hänsyn till mängden administrativa uppgifter.

Arbetsgivaren kan minska antalet undervisningstimmar till minst 200 timmar för en lärare som leder sitt eget undervisningsområde och som inom detta särskilt sköter utvecklingen av undervisningen och undervisningsmaterialet och handleder timplärare. Institutet skall i så fall ha minst 11 000 undervisningstimmar per år.

Kvällsundervisning

Om en lärare åläggs att hålla minst hälften av sina undervisningstimmar efter klockan 16.00, betalas ett kvällstillägg på minst 59,29 €/mån.

Tillämpningsanvisning Kvällstillägget för en lärare med full arbetstid är 59,29 €/mån. För en deltidsanställd lärare är tillägget lägre i proportion till full arbetstid. Tillägget beaktas vid beräkningen av semesterpenning.

Arbetstid för planeringsansvarig lärare

För en planeringsansvarig lärare, vars uppgifter omfattar planering och koordinering av studieprogram/kurser samt ledning och uppföljning av projekt (ekonomiskt e.d. ansvar) fastställs den årliga bundna arbetstiden till 1 200 timmar. Arbetstiden delas enligt arbetsgivarens beslut in i undervisning och andra uppgifter som regleras av arbetsgivaren, så att undervisningstimmarerna kan uppgå till högst det antal som anges i UKTA, DEL F, A Medborgarinstitut, § 6 mom. 1.

Tillämpningsanvisning Förberedelse av egna lektioner och efterarbete sker utanför undervisningstid och övrig arbetstid (dvs. 1 200 timmar) som regleras av arbetsgivaren.

Arbetsgivaren och en lärare som har arbetstid enligt § 6 kan komma överens om övergång till arbetstid enligt UKTA, DEL F, A Medborgarinstitut, § 10 mom. 1, så att övergången sker den 1 augusti.

Avvikelse från den årsbundna delen och antalet undervisningstimmar för planeringsansvariga lärare

Arbetsgivaren samt läraren och/eller lärarens förtroendeman kan tillsammans avtala tills vidare eller för viss tid om att procenttalen för den årsbundna delen enligt UKTA, DEL F, A Medborgarinstitut § 4 är desamma för den planeringsansvariga läraren som för lärare i huvudsyssla och/eller att maximitalet undervisningstimmar enligt § 9 mom. 1 inte tillämpas.

2. FOLKHÖGSKOLOR (UKTA, DEL F)

2.1. LÖN

Uppgiftsrelaterad lön för rektorer fr.o.m. 1.9.2008.

4 07 01 01 1 Den uppgiftsrelaterade lönen för rektorer bestäms enligt följande löneskala:
dyrortsklass I 2 950,67–3 528,33 €/mån.
dyrortsklass II 2 882,16–3 434,21 €/mån.

Grundlön för lärare fr.o.m. med arbetstidsalternativ 1.

		Lön, €/mån.	
4 07 04 01 3	Lämplig högre högskoleexamen eller lämplig högre yrkeshögskoleexamen	I 2 220,81	II 2 169,44
4 07 04 01 4	Annan lämplig examen eller dispens för läartjänst vid folkhögskola	I 2 014,42	II 1 967,80

Tillämpningsanvisning Arbetsgivaren och en lärare på vilken alternativ 2 tillämpas kan komma överens om övergång till lön och arbetstid enligt alternativ 1.

Grundlön för lärare fr.o.m. 1.9.2008 med arbetstidsalternativ 2.		Lön, €/mån.	
4 07 04 02 1	Lämplig högre högskoleexamen eller lämplig högre yrkeshögskoleexamen	I 2 843,11	II 2 777,32
4 07 04 02 2	Lämplig lägre högskoleexamen	I 2 771,91	II 2 707,77
4 07 04 02 3	Annan examen	I 2 379,88	II 2 324,81

Tillämpningsanvisning Alternativ 2 tillämpas på anställningsvillkoren för de lärare vid folkhögskolor på vilka alternativ 1 inte tillämpas. Arbetsgivaren och en lärare på vilken alternativ 1 tillämpas kan komma överens om övergång till lön och arbetstid enligt alternativ 2.

Årsbunden del av det individuella tillägget

Den tid som berättigar till årsbunden del för rektorer och lärare i huvudsyssla och uträkningen av den bestäms enligt del A § 11–17. Antalet år som berättigar till den årsbundna delen och procentalen är följande:

	5 år	8 år	10 år	15 år	20 år
Rektorer	2 %	5 %	5 %	4 %	6 %
Lärare med alternativ 1	2 %	5 %	9 %	6 %	6 %
Lärare med alternativ 2	2 %	5 %	5 %	–	–

2.2. ARBETSTID FÖR TJÄNSTE-/BEFATTNINGSSINNEHAVARE

Arbetstid och semester för rektorer

På rektorer tillämpas en helhetsarbetstid som i tillämpliga delar följer en byråarbetstid anpassad till läroanstaltens verksamhet.

Protokollsanteckning I rektorsuppgifterna ingår delvis sådana uppgifter som är svåra att utföra inom byråarbetstiden och delvis uppgifter som det är mer ändamålsenligt att utföra någon annanstans än i skolan. Dessutom varierar rektorns arbetsmängd under läsåret. Därför är arbetstiden flexibel både dagligen och under olika tider av läsåret och avviker från byråarbetstid.

En rektors undervisningsskyldighet fastställs årligen av arbetsgivaren till högst 325 timmar med beaktande av institutets storlek och andra lokala omständigheter.

Rektorer har rätt till semester enligt UKTA; DEL A § 29 mom. 1.

Arbetstid för lärare med alternativ 1

En lärares totala arbetsskyldighet fördelas under arbetsåret i undervisningsskyldighet och annan arbetsskyldighet.

Den årliga undervisningsskyldigheten för lärare är följande:

modersmålet	700 tim.
för eleven främmande språk, matematik, fysik och kemi	800 tim.
övriga ämnen	870 tim.

En lärares undervisningsskyldighet är 3/4 av timantalet för den totala arbetsskyldigheten.

Om en lärare undervisar i flera ämnen med olika timantal, beräknas den totala undervisningsskyldigheten vägd enligt undervisningsskyldigheten i de olika ämnena.

Protokollsanteckning En undervisningstimme omfattar 45 minuter. Till undervisningstimmen hör förberedelse av undervisningen och likaså utarbetande och korrigerings- och till undervisningen hörande repetitioner, prov och övriga uppgifter, med undantag för handledning och granskning av arbeten för specialkurser vid en folkakademi, samt deltagande i lärarmöten.

Om undervisningsskyldigheten utgör 3/4 av den totala arbetsskyldigheten är lärarens övriga arbetsskyldighet 315 timmar per år.

En timme av den övriga arbetsskyldigheten omfattar 60 minuter.

Protokollsanteckning De arbetsuppgifter som hör till en lärarens övriga arbetsskyldighet skall definieras allmänt vid fördelningen av den totala arbetsskyldigheten. Primärt hör till den övriga arbetsskyldigheten sådana pedagogiska uppgifter samt handlednings-, övervaknings- och vårduppgifter som följer av internatverksamhetens karaktär. I den övriga arbetsskyldigheten ingår biträdande rektorns och prorektorns uppgifter samt eventuella särskilda arbetsuppgifter som en lärare tilldelats, t.ex. skötseln av biblioteket.

Om organiseringen av undervisningsarbetet vid en folkhögskola av särskilda skäl så kräver kan en lärarens undervisningsskyldighet bestämmas vara större eller mindre än vad som anges ovan. Då ökas eller minskas den övriga arbetsskyldigheten med 1 1/2 timme per undervisningstimme. En lärarens undervisningsskyldighet skall dock vara minst 2/3 av arbetsskyldigheten, om inte den behöriga myndigheten av särskilda skäl beslutar minska undervisningsskyldigheten till hälften av den totala arbetsskyldigheten.

För den lärare som sköter uppgifterna som kontaktlärare inom yrkesvägledningen får 10 timmar per arbetsår räknas som undervisningstimmar för varje grupp på 30 studerande som läraren har hand om.

Om en lärare får i uppgift att sköta handledningen av distansundervisning räknas det av arbetsgivaren fastställda antalet handledningstimmar till undervisningstimmar så att 1 1/2 timme arbete motsvarar en undervisningstimme.

Med anledning av trettondagen, om denna infaller på en annan vardag än lördag, görs från en lärarens arbetstid en kalkylerad minskning som motsvarar en dags arbets- och undervisningsskyldighet.

Arbetstid och semester för lärare med alternativ 2

På lärare tillämpas en helhetsarbetstid som i tillämpliga delar följer en byråarbetstid anpassad till läroanstaltens verksamhet. Helhetsarbetstiden omfattar undervisning och annat arbete.

Protokollsanteckning I lärarnas arbetsuppgifter ingår delvis uppgifter som är svåra att utföra inom byråarbetstiden och delvis uppgifter som det är mer ändamålsenligt att utföra någon annanstans än i skolan. Dessutom varierar arbetsmängden under läsåret. Därför är arbetstiden flexibel både dagligen och under olika tider av läsåret och avviker till denna del från byråarbetstid.

Lärare har rätt till semester enligt del A § 29 mom. 1.

En lärarens undervisningsskyldighet per arbetsår är följande:

modersmålet	525 tim.
för eleven främmande språk, matematik, fysik och kemi	600 tim.
religion, psykologi, historia, litteratur, samhällslära, ekonomikunskap, biologi, geografi och övriga ämnen	652 tim.

Om organiseringen av undervisningsarbetet vid folkhögskolan av särskilda skäl så kräver, kan en lärarens undervisningsskyldighet bestämmas vara större eller mindre än vad som anges ovan. Undervisningsskyldigheten får likväl inte minskas så att den underskrider 9/10 av undervisningsskyldigheten.

Protokollsanteckning En undervisningstimme som hör till undervisningsskyldigheten omfattar 45 minuter.

För den lärare som sköter uppgifterna som kontaktlärare inom yrkesvägledningen får 10 timmar per arbetsår räknas som undervisningstimmar för varje grupp på 30 studerande som deltar i yrkesvägledningen.

2.3. TIMLÄRARE VID MEDBORGARINSTITUT OCH FOLKHÖGSKOLOR

Anställningens början

I fråga om anställningens början iakttas kap. I § 6 i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet (AKTA).

Uppgifter

En timlärare anställs för att ge den undervisning som anges i arbetsavtalet. I timlärarens skyldigheter ingår att förbereda undervisningstimmarna, hålla undervisningstimmarna, utföra övrigt arbete i direkt anslutning till undervisningstimmarna samt delta i arbetsavtalsenliga lärarmöten.

Tillämpningsanvisning En undervisningstimme omfattar 45 minuter.

En timlärare är vid behov tillfälligt skyldig att också utföra andra sådana uppgifter som fastställts i medborgarinstitutets eller folkhögskolans verksamhets- och undervisningsplan och som är fast anknutna till medborgarinstitutets eller folkhögskolans verksamhet inom lärarens eget område och som på grundval av lärarens utbildning och arbetserfarenhet kan anses lämpa sig för läraren. Arvodet för uppgifterna fastställs enligt skrivningen nedan.

Tillämpningsanvisning En ovan avsedd timme som inte är en undervisningstimme omfattar 60 minuter.

Timarvodet fr.o.m. 1.9.2008

Till en timlärare (4 30 07 03 3) betalas 22,50–25,82 euro för varje undervisningstimme läraren hållit.

Till en timlärare som har behörighet som lärare i huvudsyssla vid folkhögskolor och medborgarinstitut samt till en timlärare som har slutfört 35 studieveckors pedagogikstudier för lärare betalas ett timarvode som är 10 % högre än vad som annars betalas timläraren. Om timläraren slutfört endast grundstudierna i vuxenpedagogik är timarvodet 5 % högre.

Tillämpningsanvisning På timlärare tillämpas i fråga om handledning av distansundervisning UKTA, DEL F, § 6 mom. 7 eller § 16 mom. 6. Angående föreläsningensarvoden ingås särskilda lokala avtal.

Årsförhöjning

Till en timlärare som i snitt undervisar minst 16 timmar per vecka och i tre år har undervisat i snitt minst 16 timmar per vecka vid sitt eget eller något annat medborgarinstitut, betalas timarvodet förhöjt med 6 %.

Semesterersättning och semesterpenning

En timlärarens rätt till (semester, semesterlön och) semesterersättning följer semesterlagen (162/2005). Semesterersättning betalas vid utgången av medborgarinstitutets eller folkhögskolans arbetsperiod eller när anställningen upphör.

Timläraren skall ges en specifikation över semesterersättningen som innehåller en utredning över ersättningsgrunden.

Om timläraren för samma tid får semester, semesterersättning eller semesterpenning på basis av ett annat anställningsförhållande hos samma arbetsgivare, har läraren inte rätt till den semesterersättning som avses i denna paragraf.

En timlärare intjänar semesterpenning för sådana kalendermånader då timläraren har minst 14 arbetade dagar, om läraren omfattas av regeln om intjäning med 14 arbetade dagar, eller 35 arbetstimmar, om läraren omfattas av regeln om intjäning med 35 arbetstimmar (full kvalifikationsmånad).

Semesterpenningen räknas ut enligt följande:

50 %	Semesterersättning för arbetsåret	x	Månader med 14 arbetsdagar eller 35 undervisningstimmar
------	--------------------------------------	---	--

Antalet anställningsmånader

Tillämpningsanvisning Semesterförmånerna för en timlärare fastställs med stöd av bestämmelserna i semesterlagen med undantag av semesterpenningen.

Semesterersättningen är 9 % av de löner som betalats under hela anställningsförhållandet (11,5 %, om anställningen har fortgått utan avbrott minst ett år före kvalifikationsårets utgång).

Arbetsgivaren är skyldig att ge arbetstagaren en specifikation över semesterersättningen.

Sjuklön och lön för moderskapsledighet

Till en timlärare som i snitt undervisar minst 14 timmar per vecka betalas sjuklön och lön för moderskapsledighet enligt AKTA kap. V § 2 och 8.

Tillämpningsanvisning Vid beräkningen av karenstider betraktas timlärarens anställning som sammanhängande, om läraren har varit i sitt eget medborgarinstitut eller sin egen folkhögskolas tjänst fram till utgången av föregående ordinarie arbetsperiod och då undervisat i snitt 14 timmar per vecka.

Rätten för andra timlärare än de i mom. 1 avsedda timlärarna att få moderskapsledighet och avlönad sjukledighet bestäms i enlighet med arbetsavtalslagen.

Tillfällig vårdledighet

En timlärare som undervisar i snitt minst 14 timmar per vecka har i enlighet med AKTA kap. V § 9 rätt till avlönad arbetsledighet (tillfällig vårdledighet) för att ordna vård för eller vårda sitt barn då barnet insjuknat plötsligt.

Ersättningar för resekostnader

En timlärare har rätt att få resekostnadsersättningar följer respektive bestämmelser i AKTA, dock med följande undantag:

1. Till en timlärare som är bosatt i någon annan kommun än den där medborgarinstitutet eller folkhögskolan är belägen betalas resekostnadsersättning för timlärarens resa från bostaden som ligger utanför kommunen eller från lärarens verksamhetsställe utanför kommunen till medborgarinstitutets eller folkhögskolans arbetsställe till den del resans längd överstiger sex kilometer. På samma grunder ersätts återresan samt betalas dagtraktamente.
2. Till en timlärare som är bosatt i samma kommun betalas resekostnadsersättning från timlärarens bostad eller verksamhetsställe till medborgarinstitutets eller folkhögskolans arbetsställe, dock högst till den del resan överstiger sex kilometer. På samma grunder ersätts återresan.

Lönebetalning

Perioden och tidpunkten för lönebetalningen följer AKTA kap. II § 17.

Övergångsbestämmelse för lärare som 1.1.2006 övergår till lön angiven i euro

Om en lärare 31.12.2005 för sin uppgift har en totalinkomst som är större än totalinkomsten fr.o.m. 1.1.2006, beräknad på samma antal veckotimmar, blir skillnaden ett individuellt lönetillägg.

Det individuella lönetillägget slopas allteftersom det sker förändringar i den uppgiftsrelaterade lönen eller om personen övergår till en annan befattning/tjänst.

Tillämpningsanvisning Också tidigare tillkomna individuella lönetillägg slopas på samma sätt. Som förändringar i den uppgiftsrelaterade lönen räknas inte allmänna förhöjningar eller individuella tillägg

3. PRIVATA FOLKHÖGSKOLOR

REKTORER

Grundlöner, årsförhöjningar och undervisningsskyldighet vid privata läroinrättningar fr.o.m. 1.9.2008

Grundlön (60-63)	I 2 869,48 – 3 205,73	II 2 790,23 – 3 117,47
Årsförhöjning 20 år 6 %	Undervisning högst 305 timmar	

Årsförhöjningarna beräknas på det sammanlagda beloppet av minimilönen, tidigare införtjänade årsbundna tillägg och årsförhöjningar.

Fr.o.m. 1.9.2008 höjdes rektorernas tabellön med 4 %. Samtidigt försvann årsförhöjningen som utbetalats efter 5 års tjänstgöring.

Rektors arbetstid och semester bestäms enligt § 20 i löne- och arbetstidsavtalet.

ARVODET FÖR BITRÄDANDE REKTOR/PROREKTOR

Till en lärare i huvudsyssla, som i folkhögskola beordrats till biträdande rektor eller prorektor, och som fyller behörighetskraven, betalas ett biträdande rektors arvode som utgör 8 % av grundlönen nedan.

LÄRARE

Grundlöner och årsförhöjningar

1) högre högskoleexamen (50)	dyrortsklass I	dyrortsklass II
- grundlön	2 060,64	2 004,14
- koeff. för övertimarvode	0,949	0,976
2) övriga behöriga lärare (45)		
- grundlön	1 783,13	1 740,34
- koeff. för övertimarvode	0,946	1,00

Lärares årsförhöjningar

5 år	10 år	15 år	20 år
4 %	4 %	4 %	6 %

Fr.o.m. 1.9.2008 höjdes grundlönen med 2 %, samtidigt förändras tillägget som betalas efter 10 års tjänstgöring från 6 % till 4%.

Årsförhöjningarna beräknas på det sammanlagda beloppet av grundlönen, tidigare införtjänade årsbundna tillägg och årsförhöjningar.

Tillägg för speciallärare

Till lärare som avlagt examen för speciallärare betalas ett tillägg som utgör 8 % av grundlönen.

Total arbetsskyldighet för lärare

Lärare är skyldiga att totalt hålla följande undervisningstimmar per arbetsår:

1. modersmålet	700 timmar
2. I främmande språk, matematik, fysik och kemi	800 timmar
3. I religion, psykologi, historia, litteratur, samhällslära, ekonomi, biologi och geografi samt med dem jämförbara ämnen	870 timmar
4. I övriga ämnen	870 timmar

Den totala arbetsskyldigheten i form av undervisningsskyldighet och övrig arbetsskyldighet

1. Undervisningsskyldighet
Lärares arbetsskyldighet i undervisningstimmar, dvs. undervisningsskyldigheten är minst $\frac{3}{4}$ av den totala arbetsskyldigheten.
Om läraren undervisar i flera ämnen med olika timantal, räknas hans totala undervisningsskyldighet ut så att de vägs enligt de olika ämnena.
2. Övrig arbetsskyldighet
Övrig arbetsskyldighet, i internat behövlighet och till lärarens uppgifter hörande arbetsskyldighet, om undervisningen är $\frac{3}{4}$ av den totala arbetsbördan, är 315 timmar per år.
3. Trettondagens inverkan på undervisnings- och arbetsskyldigheten
Från arbets- och undervisningsskyldigheten för en lärare i huvudsyssla i folkhögskola skall med anledning av trettondagen, om den infaller på en annan vardag än lördag, göras ett kalkylerat avdrag som motsvarar en dags arbets- och undervisningsskyldighet.

FOLKHÖGSKOLOR MED TOTALARBETSTID

REKTORER

Grundlöner, årsförhöjningar och undervisningsskyldighet

Grundlön (60-63)	I 2 869,48-3 205,73	II 2 790,23-3 117,47
------------------	---------------------	----------------------

En rektor, som har högre högskoleexamen eller som har minst 5 års tjänstgöring som rektor (eller motsvarande), har en grundlöneskala på:

	I 2 965,08 – 3 345,44	II 2 883,57 – 3 253,31
Årsförhöjningar	20 år 6 %	

Fr.o.m. 1.9.2008 höjdes rektorernas tabellön med 4 %. Samtidigt försvann årsförhöjningen som utbetalats efter 5 års tjänstgöring.

Årsförhöjningarna beräknas på det sammanlagda beloppet av grundlönen, tidigare införtjänade årsbundna tillägg och årsförhöjningar.

En rektors undervisningsskyldighet är högst 305 timmar per år.

Rektors arbetstid och semester bestäms enligt § 20 i löne- och arbetstidsavtalet.

LÄRARE SOM BITRÄDANDE REKTOR/PROREKTOR

Lönen för en lärare som är biträdande rektor/prorektor är (59)

I 2 784,24	II 2 707,89
------------	-------------

Till biträdande rektor/prorektor betalas inte årsförhöjningar som fastslås i procent liksom inte heller separat arvode för biträdande rektor.

Fr.o.m. 1.9.2008 höjdes biträdande rektors/prorektors grundlön med 4 %. Om biträdande rektor/prorektor

hade ett uppgiftsrelaterat eller individuellt tillägg höjdes lönen, endast enligt det nya avtalet, med den summa som 31.8.2008 totallönen var under den nya minimilönen inklusive erfarenhetstillägg.

LÄRARE

Grundlöner och årsförhöjningar

1) högre högskolexamen och högre YH-examen (57)	
I dyrortsklass	2 621,66
II dyrortsklass	2 548,77
2) högskolexamen eller motsvarande lärare (56)	
I dyrortsklass	2 561,71
II dyrortsklass	2 491,50
3) annan examen (53)	
I dyrortsklass	2 228,73
II dyrortsklass	2 167,54

Fr.o.m. 1.9.2008 höjdes alla lärarkategoriernas grundlön med 4 %. Samtidigt slopades årsförhöjningen som utbetalats efter 5 års förhöjning.

Undervisningsskyldighet

Gällande undervisningsskyldigheten tillämpas samma bestämmelser som för de lärare som inte är i totalarbetstid.

Arbetstid, semester och övertimmar

En lärares arbetstid, semester och övertimmar bestäms enligt § 20 i löne- och arbetstidsavtalet.

V VETENSKAPLIGA HÖGSKOLOR, STATENS ÖVNINGSSKOLOR

Den statliga utbildningssektorn har lönesystem baserade på arbetsvärdering. Detta innebär att alla löner är individuella. En lön består dels av en uppgiftsrelaterad del som är graderad enligt kravnivåer utgående från arbetsuppgifternas svårighetsgrad, dels av en individuell del som beaktar bl.a. kvalitets-, erfarenhets- och utbildningsaspekter.

Ålderstillägg och tidsbestämda höjningar ingår inte i systemet.

Arbetstidsbestämmelserna är såsom tidigare, dvs. att lärarna inom den gamla C-sektorn följer bl.a. de tidigare undervisningsskyldighetsbestämmelserna.

Universiteten och de vetenskapliga högskolorna har ett arbetstidssystem baserat på en helhetsarbetstid per år. Enligt gällande arbetstidsavtal är lärarnas årliga arbetstid 1600 timmar. I den årliga arbetsplanen bör upptas lärarens alla arbetsuppgifter. När det gäller undervisningen får de tidigare undervisningsskyldigheterna inte överskridas.

Tidigare undervisningsskyldighet

Överlärare	336/läsår
Universitetslektor	392/läsår
Lektor (högre löneklass)	392/läsår
Lektor (lägre löneklass)	448/läsår

Högskolor, övningskolor

Timlärare (huvudsyssla)	420/läsår
Timlärare (huvudsyssla, sång och spelning)	640/läsår

Statliga lärarlöner fr.o.m. 1.10.2008

Lodrätt finns angivet kravnivå som baseras på arbetsuppgiftens svårighetsgrad och vågrätt den individuella delen.

Universitet, undervisning- och forskningspersonal

Kravnivå	Individuell prestationsnivå								
	0%	4%	10%	16%	22%	28%	34%	40%	46%
1	1 608,04	1 672,36	1 768,84	1 865,33	1 961,81	2 058,29	2 154,77	2 251,26	2 347,74
2	1 716,96	1 785,64	1 888,66	1 991,67	2 094,69	2 197,71	2 300,73	2 403,74	2 506,76
3	1 890,66	1 966,29	2 079,73	2 193,17	2 306,61	2 420,04	2 533,48	2 646,92	2 760,36
4	2 193,42	2 281,16	2 412,76	2 544,37	2 675,97	2 807,58	2 939,18	3 070,79	3 202,39
5	2 523,02	2 623,94	2 775,32	2 926,70	3 078,08	3 229,47	3 380,85	3 532,23	3 683,61
6	2 997,60	3 117,50	3 297,36	3 477,22	3 657,07	3 836,93	4 016,78	4 196,64	4 376,50
7	3 434,57	3 571,95	3 778,03	3 984,10	4 190,18	4 396,25	4 602,32	4 808,40	5 014,47
8	4 176,45	4 343,51	4 594,10	4 844,68	5 095,27	5 345,86	5 596,44	5 847,03	6 097,62
9	4 662,80	4 849,31	5 129,08	5 408,85	5 688,62	5 968,38	6 248,15	6 527,92	6 807,69
10	5 319,86	5 532,65	5 851,85	6 171,04	6 490,23	6 809,42	7 128,61	7 447,80	7 767,00
11	6 091,80	6 335,47	6 700,98	7 066,49	7 432,00	7 797,50	8 163,01	8 528,52	8 894,03

Övningskolor

Kravnivå	Individuell prestationsnivå								
	0%	6%	12%	18%	24%	30%	36%	42%	48%
1	1 771,94	1 878,26	1 984,57	2 090,89	2 197,21	2 303,52	2 409,84	2 516,15	2 622,47
2	1 900,32	2 014,34	2 128,36	2 242,38	2 356,40	2 470,42	2 584,44	2 698,45	2 812,47
3	2 163,36	2 293,16	2 422,96	2 552,76	2 682,57	2 812,37	2 942,17	3 071,97	3 201,77
4	2 528,32	2 680,02	2 831,72	2 983,42	3 135,12	3 286,82	3 438,52	3 590,21	3 741,91
5	2 888,98	3 062,32	3 235,66	3 409,00	3 582,34	3 755,67	3 929,01	4 102,35	4 275,69
6	3 020,53	3 201,76	3 382,99	3 564,23	3 745,46	3 926,69	4 107,92	4 289,15	4 470,38
7	3 154,36	3 343,62	3 532,88	3 722,14	3 911,41	4 100,67	4 289,93	4 479,19	4 668,45
8	3 423,39	3 628,79	3 834,20	4 039,60	4 245,00	4 450,41	4 655,81	4 861,21	5 066,62
9	3 756,22	3 981,59	4 206,97	4 432,34	4 657,71	4 883,09	5 108,46	5 333,83	5 559,21
10	3 970,94	4 209,20	4 447,45	4 685,71	4 923,97	5 162,22	5 400,48	5 638,73	5 876,99
11	4 523,86	4 795,29	5 066,72	5 338,15	5 609,59	5 881,02	6 152,45	6 423,88	6 695,31

Utgiven av Finlands Svenska Lärarförbund FSL rf i maj 2009, bilaga till tidningen Läraren nummer 13/2009. Ombudsman Christer Holmlund har sammanställt texten i PM för läsåret 2009-2010 utgående från gällande tjänste och arbetskollektivavtal.